

Universiteiten mogen dertig miljoen houden

Minister Ritzen geeft acht universiteiten gezamenlijk dertig miljoen gulden aan onderzoeksgeld terug. Voor de rest van de negentig miljoen die de minister hun verschuldigd is, heeft hij een boekhoudkundige truc bedacht die de universiteiten geen cent oplevert.

door
Hanne
Obbink
HOP

ben de afgelopen weken stevig geruzied over dit geld. Aanvankelijk wilde Ritzen het bedrag opbrengen door op alle twaalf universiteiten gezamenlijk te

bezuinigen. Later beloofde hij ook elders op zijn begroting geld te zoeken. Dat is hem nu gelukt: van de negentig miljoen waarvan hij vorige week al beloofde ze te betalen, mogen de acht universiteiten er dertig miljoen houden. De rest (zestig miljoen plus de 26 miljoen gulden van 1997) wil de minister nog steeds verhalen op de gezamenlijke universiteiten. Dat doet hij door vanaf 1998 vier jaar lang een zogeheten 'kaskorting' toe te passen van 21,5 miljoen. Dat houdt in

dat de universiteiten op papier nog geld van het ministerie tegoed houden. In werkelijkheid krijgen zij dat geld echter niet. Ritzen wil de dertig miljoen pas betalen als de universiteiten bereid zijn tegelijk afspraken te maken over de verdeling van onderzoeksgeld in de jaren na 1998. Hij is nog steeds van plan vier jonge universiteiten (Tilburg, Rotterdam, Maastricht en Twente) meer geld voor onderzoek wilde geven. De vereniging van universiteiten VSNU voelt er ech-

ter niets voor daar nu al afspraken over te maken. De wens om de vier jongeren ruimer te bedelen was in 1992 ook de aanleiding tot het conflict. Ritzen haalde toen geld bij de acht andere universiteiten om die vier meer te kunnen geven. De Raad van State vond die ingreep echter onrechtmatig.

De acht universiteiten, waaronder de TUE, maken aanspraak op het geld op grond van een vonnis van de Raad van State. Die oordeelde in juni dat Ritzen hen tussen 1993 en 1996 ten onrechte negentig miljoen gulden aan onderzoeksgeld onthouden heeft. Een akkoord over dit geld is er nog niet, want Ritzen wil tegelijk ook over een aantal andere zaken afspraken maken.

Kaskorting

Ritzen heeft nu wel toegegeven dat de uitspraak van de Raad van State ook gevolgen heeft voor het jaar 1997. Vijf universiteiten hadden hem bedreigd met nieuwe juridische stappen als hij dat niet zou doen. Het bedrag dat de acht universiteiten terugbetaald moeten krijgen, komt door dit extra jaar op 116 miljoen gulden. De universiteiten en Ritzen heb-

TUE-prof wint Max-Planck-prijs

Prof. dr. ir. René de Borst, deeltijds hoogleraar bij de vakgroep Fundamentele Werktuigkunde (WFW), heeft op 3 december de Max Planck Research Award for International Cooperation gekregen. De prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan zes Duitse en zes niet-Duitse wetenschappers door het Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften en de Alexander von Humboldt-Stichting in Duitsland. De prijs levert hem 250.000 mark op, bestemd voor onderzoek. Hij bezet sinds september '93 de leerstoel Damage Mechanics bij WFW en is tevens hoogleraar aan de TU Delft bij de faculteit Civiele Techniek. Foto: Nout Steenkamp

Deze week

3 De universiteiten gaan studeren op een 'kaderwet' die hen veel meer zelfstandigheid geeft. Tegelijkertijd moet deze wet een eind maken aan de detailbemoediging van de overheid.

7 'Werkloosheid is één van de grootste dreigingen die van de wetenschap in het algemeen en van de computer in het bijzonder uitgaan', aldus computerwetenschapper Joseph Weizenbaum. Diens denkbeelden staan centraal in het keuzevak Filosofische achtergronden van de IT.

9 SG biedt weer een gevarieerd programma. Ook kopstukken ontbreken niet, zoals onder andere Jan Timmer, Maarten van Rossem, Jules Deelder, Hans Dulfer, Frans Houben, Enneüs Heerma en Pieter Winsemius.

Ritzen krijgt steun voor snoeien wachtgeld

door
Mathé ten
Wolde
HOP

De Tweede Kamer is het met minister Ritzen eens dat een ingreep in de hoogte van wachtgeld-uitkeringen onvermijdelijk is. Bestaande uitkeringen moet hij met rust laten. Dit bleek vorige week tijdens een debat met de Kamer over *De jaren tellen*. In dit rapport concluderen vijf onderzoeksbureaus dat de kosten van het wachtgeld de komende jaren 400 miljoen gulden hoger zullen uitvallen dan verwacht, vanwege de sterke vergrijzing van het onderwijspersoneel. Momenteel is het departement jaarlijks 1,2 miljard gulden kwijt aan wachtgeld. In een reactie op deze tegenvaller kondigde minister Ritzen aan de uitkering voor werkloze docenten meer op het niveau van de WW te willen brengen. Hij liet zelfs een

proefballon op om met terugwerkende kracht ook bestaande uitkeringen te verlagen. Ritzen wil daarover binnenkort overleggen met de vakbonden, de universiteiten en de hogescholen. Tijdens het debat met het parlement hoorde de bewindsman echter in niet mis te verstane woorden dat hij de huidige wachtgelders buiten schot moet laten. 'De overheid moet betrouwbaar zijn. Afspraken kunnen niet zomaar worden veranderd', zei PvdA-kamerlid Liemburg. Verworven rechten moeten gerespecteerd worden, vinden ook CDA, D66 en Groen Links. Het CDA-kamerlid Van der Hoeven noemde het 'wrang' dat de minister wil bezuinigen op de uitkeringen van oudere docenten. 'U moet niet vergeten dat deze mensen juist wachtgelder zijn geworden omdat uw departement al jarenlang voorstander is van schaalvergroting', zei Van der Hoeven. In het hbo zijn de gevolgen daarvan het scherpst zichtbaar: deze onderwijssector kent het hoogste aantal wachtgelders. Ruim de helft

daarvan is ouder dan vijftig, 40 procent is zelfs ouder dan 57,5 jaar. Ritzen mag van de Kamer wel met een plan komen voor een ingreep in de uitkering van nieuwe wachtgelders. Maar hoe dat precies moet, weet de bewindsman nog niet. Nu is een vijftig-plusser die zich vrijwillig laat afvloeien, financieel beter af dan zijn leeftijdsgenoot, die in een seniorenregeling een paar uur per week korter werkt. 'Ik hoop dat in de onderhandelingen ruimte zal bestaan om dat te veranderen', aldus Ritzen.

Vergrijzing

Over andere oplossingen voor het wachtgeldprobleem blijven de minister en de Tweede Kamer van mening verschillen. Ritzen voelt niets voor het voorstel van de fracties om oudere wachtgelders te ontheffen van hun sollicitatieplicht. Zij zouden immers toch geen kans hebben op de arbeidsmarkt. 'Daarmee schrijf je die categorie mensen definitief af',

vindt Ritzen. Het idee om hogescholen en universiteiten niet langer te verplichten wachtgelders met voorrang te benoemen in een nieuwe vacature, wees Ritzen eveneens van de hand. Hij bestreed de analyse, dat jonge docenten door deze zogeheten *herbezettingsmaatregel* nauwelijks een substantiële baan meer kunnen veroveren. Vergrijzing van het docentenkorps is het gevolg - en daarmee ook de kans op nieuwe wachtgelders, voorspelde de Kamer. Het is allemaal 'vreselijk ingewikkeld', verzuchtte minister Ritzen. Hij vroeg van de Tweede Kamer tot april 1997 de tijd om samen met de vakorganisaties en de onderwijssectoren 'breed gedragen' maatregelen uit te werken. Ritzen suggereerde bovendien dat hij in het voorjaar extra geld van het kabinet krijgt om het gat van 400 miljoen voor een deel te dichten.

Mensen

Drs. Marcel Wollaert uit Utrecht verdedigt vrijdag 13 december om vier uur in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Service marketingstrategieën in industriële ondernemingen'. Het onderzoek is gericht op de ontwikkeling van een procesontwerp, dat behulpzaam kan zijn bij de strategische (her)positionering van de servicefunctie binnen ondernemingen. Promotoren zijn prof.dr. H. van der Hart en prof.dr.ir. J. van Aken. Wollaert (33) studeerde bedrijfs-economie aan de KU Brabant en aansluitend werkte hij van 1989 tot 1992 als universitair docent bij de sectie Marketing & Marktonderzoek bij die universiteit. Daarna werkte hij als wetenschappelijk onderzoeksmedewerker bij de faculteit Technologie Management, vakgroep Bedrijfseconomie en marketing van de TUE aan dit promotie-onderzoek. Hij is momenteel als organisatie-adviseur in dienst bij Coopers & Lybrand Management Consultants.

Vrijdag 13 december om vier uur verdedigt **ir. Roel Mallens** uit Oisterwijk in promotiezaal 5 van het auditorium zijn proefschrift 'Stabilisation of laminar premixed methane/air flames'. Dit onderzoek beschrijft en verklaart de invloed van onder meer de omgeving op laminaire voorgegemengde vlammen en op de stabilisatie van deze vlammen. Promotoren zijn prof.ir. J. Nieuwenhuizen en

prof.dr. R. Mattheij. Mallens (27) studeerde in 1992 aan de TUE af als werktuigbouwkundig ingenieur. Aansluitend startte hij bij de vakgroep Werktuigbouwkundig ontwerpen en construeren van de faculteit Werktuigbouwkunde met zijn promotie-onderzoek.

Maandag 16 december om vier uur verdedigt **drs. Marco Rijnders** uit Eindhoven in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Periodic layer formation during solid state reactions'. In deze dissertatie wordt een opmerkelijk verschijnsel uit de vaste stofchemie behandeld: de vorming van een periodiek gelaagde reactiezone in diffusiekoppels. Promotoren zijn prof.dr. R. Metseelaar en prof.dr. F. van Loo. Rijnders (30) studeerde in 1990 als scheikundige af aan de RU Groningen. In 1992 startte hij als onderzoeker in opleiding in dienst van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) bij de faculteit Scheikundige Technologie van de TUE met zijn promotie-onderzoek.

Ir. Marcel Muijtens uit Nuth verdedigt dinsdag 17 december om vier uur in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Homogeneous condensation in a vapour/gas mixture at high pressures in an expansion cloud chamber'. In dit proefschrift wordt het homogene condensatieproces beschreven van een damp/gasmengsel door het adiabatisch te expanderen in een expansie-nevelkamer. Promotoren zijn prof.dr.ir. M. van Dongen

(Universiteit Twente) en prof.dr.ir. G. van Heijst (TUE). Muijtens (29) studeerde in 1990 aan de TUE af als natuurkundig ingenieur. Vanaf eind 1991 richtte hij dit promotie-onderzoek bij de vakgroep Transportfysica van de faculteit Technische Natuurkunde. Sinds juni werkt hij bij ASM Lithography in Veldhoven.

In verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd zal **prof.ir. Wim Herman de Groot** per 1 januari zijn ambt als hoogleraar in de chemische apparaatkunde aan de TUE neerleggen. Op maandag 9 december wordt om 14.30 uur in promotiezaal 5 van het auditorium een bijeenkomst georganiseerd door de vakgroep Chemische proceskunde, waarna de faculteit prof. Herman de Groot een afscheidsreceptie aanbiedt in de senaatszaal van het auditorium. Deze receptie begint om 16.00 uur.

Per 1 januari zal **Jan van Driel** gebruik maken van de vut-regeling. In verband daarmee zal hij na een periode van 30 jaar zijn werkzaamheden als personeelsadviseur bij de TUE beëindigen. In dat kader wordt hem een afscheidsreceptie aangeboden op donderdag 12 december. De receptie begint om 16.00 uur in het PVOC-gebouw.

Na ruim 26 jaar in dienst te zijn geweest bij de faculteit Werktuigbouwkunde neemt **Fred Beer** afscheid van de universiteit. Ter gelegenheid hiervan wordt hem een receptie aangeboden in het

PVOC op dinsdag 17 december van 16.30 tot 18.30 uur. Collega's, vrienden en bekenden zijn van harte uitgenodigd.

Bedankt

De vele blijken van belangstelling tijdens mijn afscheidsreceptie in de vorm van aanwezigheid, beste wensen, mooie woorden, cadeaus en de vele telefoontjes, kaarten en brieven welke ik mocht ontvangen, hebben mijn afscheid na 37 jaar TUE, een stuk gemakkelijker gemaakt. Ook de afhandeling van de formele aangelegenheden, het organiseren van de afscheidsreceptie heb ik als zeer prettig ervaren, alle lof hiervoor. Mede namens mijn vrouw en kinderen heel veel dank. Ik wens mijn collega's van de TUE, vooral van de faculteit Scheikundige Technologie, maar in het bijzonder van de vakgroep Chemische proceskunde alle goeds voor de toekomst. Ik hoop jullie nog vele jaren op afstand te kunnen volgen.

Piet Hoskens

Mede namens mijn vrouw en kinderen bedank ik u allen voor de overweldigende belangstelling die ik heb mogen ondervinden bij mijn afscheid. Ook bedank ik voor de bloemen, cadeaus, mooie woorden en de goede verzorging. Het was een onvergetelijke dag.

Theo Duisters

Rectificatie

Ir. Pieter Gunter uit Weert verdedigde woensdag 4 december aan de TUE zijn proefschrift 'Realistic model catalysts and the application of photoelectron spectroscopy to study their morphology'. Dit proefschrift gaat over oppervlakte-onderzoek aan daartoe geschikte modellen van katalysatoren. Vorige week werd op deze pagina abusievelijk vermeld dat dit proefschrift over iets heel anders zou gaan.

SG-Aktueel

Maandag 9 december, 12.45 uur tot 13.30 uur, blauwe zaal, auditorium

Pieter Winssemius

De aarde is plat, paarden kunnen vliegen en met het milieu gaat het de goede kant op. Wij zijn geneigd zaken snel en gemakkelijk aan te nemen, zolang het maar een blijde boodschap bevat. Sceptici verstoren echter altijd anderzins feestje. Toch moet ook naar hen geluisterd worden. De overheid staat voor het moeilijke karwei een culturomslag bij de mensen teweeg te brengen. Pieter Winssemius, oud-minister van milieubeheer en tegenwoordig partner bij McKinsey and Company en voorzitter van Natuurmonumenten, gaat in op de moeilijkheden die gepaard gaan met het creëren van een groter milieubewustzijn.

Alle 06-nummers worden in 1997 omgenummerd

Een nieuwe omnummering van PTT Telecom komt eraan. Na het grootscheepse offensief van verleden jaar, volgt nu een nieuwe omnummering. Nu heel Nederland zo'n beetje gewend is aan het 'andere bellen', staat ons een volgende forse operatie te wachten. Alle 06-nummers worden met ingang van 1 januari 1997 vervangen. Er blijft wel een gewennings-tijd. Heel volgend jaar kan er ook nog steeds 06 gedraaid worden. PTT Telecom verwacht nauwelijks problemen met de omnummering gezien de ervaring met de telefoonnummers. Volgens Henri Timmers, bij de meesten beter bekend als 'Henri van de PTT', zal het hier allemaal wel meevallen. Timmers is te vinden in de grote telefooncentrale in de kelder van het hoofdbouw. 'Dat was verleden jaar ook zo. De omnummering is toen probleemloos geslaagd. De helpdesk is toen nauwelijks geraadpleegd. Ook al omdat de operatie op de TUE bijzonder goed was voorbereid door de Dienst Interne Zaken.' Ook deze keer vergt de omnummering geen belangrijke ingreep op de TUE. Als er de komende tijd al vragen zijn over de omnummering, zal Timmers zich hoogstens bezighouden met vragen als: Ik heb een mobiel telefoonnummer, wijzigt dat ook? 'Veel mensen denken dat', zegt Timmers. 'De omnummering geldt alleen de 06-nummers voor commercieel gebruik. Dus niet de

mobiele nummers van draagbare telefoons, autotelefoons, semafoon, piepers of buzzer. Die blijven ongewijzigd.' Overigens kunnen de studenten en medewerkers van de TUE sowieso geen 06-nummers bellen. Die zijn door PTT Telecom geblokkeerd in de telefooncentrale. Uitgezonderd enkele eenvoudige nummers, zoals de tijdmelding of het weerbericht.

Alarmnummer

Alle 06-nummers, ook het alarmnummer 06-11, gaan veranderen. Het 06-11-nummer wordt met ingang van 1 maart van het volgend jaar gewijzigd in 112. Dus geen voorvoegsel meer! Dat nummer geldt voortaan voor heel Europa. Waar mensen ook in de problemen komen, van Spanje tot aan Zweden, iedereen in Europa weet dan wel alarmnummer gedraaid moet worden. Een hele verbetering in noodgevallen. PTT Telecom heeft ook hierbij voor een langere gewenningstijd gekozen. Hiervoor geldt ook geruime tijd een dubbele bereikbaarheid. De omnummering wil niet zeggen dat er iets met de inhoud gaat veranderen. Alle informatie, spelletjes en seks die erachter zitten, blijven hetzelfde. Vanaf 1 januari krijgen alle 06-nummers in Nederland een nieuw voorvoegsel. Gratis lijnen krijgen 0800 als voorvoegsel en betaalde lijnen krijgen hiervoor 0900. Op deze wijze wordt het herkenbaarder welk soort nummer er achter de getallen schuilt. PTT Telecom wil niet kwijt om hoeveel 06-exploitanten het in Nederland gaat. Aangenomen wordt echter dat dit in de tienduizenden loopt. Die zijn in de afgelopen maanden allemaal op de hoogte gesteld van de omnummering. Dik negentig procent van hen hebben laten weten dat ze het nieuwe nummer meteen op de gestelde datum zullen gaan invoeren. De nieuwe omnummering heeft als groot voordeel voor PTT Telecom dat het bedrijf meer ruimte krijgt om de 06-markt van mobiele telefoons en andere apparatuur te voorzien. Maar ook de consument levert het voordelen. De verregaande specificatie in de betaalde 0900-sector geeft de abonnees de mogelijkheid om veel nauwkeuriger hun telefoon te laten blokkeren. Zo bleek een kinderblokkering voor alle telefonische seks ook de informatielijn van de NS te blokkeren. Zo'n blokkering is bijzonder gewild. Niet minder dan 450.000 Nederlanders maken hier gebruik van.

zenden loopt. Die zijn in de afgelopen maanden allemaal op de hoogte gesteld van de omnummering. Dik negentig procent van hen hebben laten weten dat ze het nieuwe nummer meteen op de gestelde datum zullen gaan invoeren. De nieuwe omnummering heeft als groot voordeel voor PTT Telecom dat het bedrijf meer ruimte krijgt om de 06-markt van mobiele telefoons en andere apparatuur te voorzien. Maar ook de consument levert het voordelen. De verregaande specificatie in de betaalde 0900-sector geeft de abonnees de mogelijkheid om veel nauwkeuriger hun telefoon te laten blokkeren. Zo bleek een kinderblokkering voor alle telefonische seks ook de informatielijn van de NS te blokkeren. Zo'n blokkering is bijzonder gewild. Niet minder dan 450.000 Nederlanders maken hier gebruik van.

door
Jan
Ummels

De omnummering gaat er als volgt uit zien:

- 0800 komt voor alle gratis lijnen, zoals die nu al in het telefoonboek te vinden zijn.
- 0900 komt voor alle bestaande lijnen waarvoor betaald moet worden. Het betreft dan de nummers met maatschappelijk relevante informatie. Het gaat dan om het weer, filemeldingen of inlichtingen. Het voor ieder bekende 06-8008 verandert per 1 januari in 0900-8008.
- 0906 komt voor alle babbelboxen en sekslijnen.
- 0909 komt voor allerlei betaald amusement, zoals spelletjes en puzzelprijzen.

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1996. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:
Fred Gaasendam (hoofdredacteur), Han Konings (eindredacteur), Désiree Meijers, Jan Ummels, Gerard Verhoogt

(Student)Medewerkers:
Miguel Alvares, Roel van de Berg (cartoonist), John Buitjes, Jannigje Gerritzen, Lisa Mattemaker, René ter Riet, Willem van Rossum, Bram Saeys (fotograaf), Maurice Schaeken, Ilse Schuts, Siem Simonis, Moniek Stoffele, Huibert Spoorbergen

Redactieraad:
Geert-Jan Laan, prof.dr.ir. Harry Lintsen, Francine Oving, drs. Maarten Pieterse, prof.dr. Frans Sluijter, mr. drs. Ben Donders (secretaris)

Ontwerp en lay-out:
Ben Mobach

Druk:
Drukkerij E.M. de Jong B.V.
Baarle-Nassau

Advertenties:
Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413, 9200 AK, Drachten, Tel. 0512 - 520936, Fax 0512 - 517415
e-mail: vdm@euronet.nl

Kopij:
Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:
Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040 - 2472961/2473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040 - 2474441, Fax 040 - 2456033
e-mail: cursor@cur.tue.nl
http://www.tue.nl/studium_cursor/cursor.html

Open opinies:
Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

Universiteiten studeren weer op verzelfstandiging

De universiteiten gaan studeren op een 'kaderwet' die hen veel meer zelfstandigheid geeft. Tegelijkertijd moet deze wet een eind maken aan de detailbemoeiing van de overheid. Dat is vorige week landelijk afgesproken. 'We moeten zelf het initiatief nemen, want de overheid mist een heldere visie', zegt VSNU-voorzitter Rien Meijerink.

De plannen van de vereniging van de universiteiten, de VSNU, zijn nog pril, maar ze gaan wel over ingrijpende veranderingen. Want verzelfstandiging van de

universiteiten leidt al gauw tot een andere positie van het personeel, tot andere bestuurlijke verhoudingen en andere regels voor de financiering. En heel concreet leidt dat nu al tot onzekerheid over de bekostiging van de universiteiten in 1998. 'Deze operatie is

niet ongevaarlijk', weet Meijerink. 'Want de ervaring leert dat ingrijpende wijzigingen in de financiering vaak door de overheid worden aangegrepen om te bezuinigen.' Om die reden is een aantal universiteitsbesturen huiverig voor *privatisering*. Een rapport waarin een eerdere VSNU-commissie in 1995 letterlijk privatisering van alle openbare universiteiten voorstelde (de drie confessionele instellingen zijn al 'privaat'), belandde daarom in een la. De geesten waren nog niet rijp.

Betutteling

De door Meijerink geleide werkgroep die nu opnieuw op verzelf-

standiging studeert, vermijdt in elk geval systematisch het omstreden P-woord. De voorzitter: 'Het gaat nu niet zozeer om de formeel-juridische kant, maar om inhoudelijke vragen over onze relatie met de overheid. Want voordat we over wetgeving praten moeten we eerst een duidelijk *kader* hebben.' Juist aan dat 'heldere kader' is volgens de VSNU al jaren een gebrek. In 1984 kwam toenmalig minister Deetman in zijn HOAK-nota nog met een visie waarin de universiteiten veel meer autonomie zouden krijgen. De staatsbemoeiing zou plaatsmaken voor 'marktwerking' en verantwoording achteraf. In de praktijk is van autonomie echter weinig terechtgekomen. Een aantal financiële problemen wilde de huidige minister wel aan de universiteiten kwijt. Maar door de tempobeurs, strenge regels voor het aanbod van opleidingen en bemoeiing met het onderzoekbeleid versterkte hij juist zijn greep.

'Je merkt aan Ritzen dat zijn ministerie geen helder beeld meer heeft van de relatie met de universiteiten', stelt Meijerink vast. Enerzijds wil het kabinet *marktwerking* en *deregulering*. Maar dan komt Ritzen toch weer met rare, directe ingrepen. 'Zelfs het mooie gebaar om tien miljoen gulden te geven voor jonge 'Ritzen-hoogleraren' pakt volgens Meijerink uit als betutteling. 'De minister bedenkt de voorwaarden en een ingewikkelde procedure. Als hij gewoon het bedrag had gegeven, met globale voorwaarden, was dat effectiever geweest.'

Vraagfinanciering

Het beleid van de huidige PvdA-minister leunt nog op de ideologie van de 'maakbare samenleving', stelt de VSNU-werkgroep vast. Ritzen durft de vrije krachten vaak geen ruimte te geven, en blijft aan de touwtjes trekken, ook als dat indruist tegen het paarse kabinetsdenken. Vorige week spraken de universiteiten af dat ze zelf gaan proberen de autonomievergrotting weer hoog op de agenda te zetten. Eerder kondigde ook Ritzen aan dat hij op dit onderwerp studeert, maar men neemt nu zelf het initiatief. Dat moet uitmonden in een voorstel voor een 'kaderwet', die de relatie

tussen overheid en universiteiten veel globaler regelt dan nu. Over specifieke zaken moet dan zonodig apart overlegd of onderhandeld worden.

Een 'lastig punt' is volgens Meijerink dat Ritzen volgend jaar een nieuw systeem voor de budgetverdeling wil invoeren. Omdat de universiteiten nu eerst een fundamentele discussie willen, gaan ze voorstellen om dit bekostigingssysteem in 1998 nog zo min mogelijk te veranderen. 'Wij zien de financiering als een afgeleide van hoe je de relatie universiteiten-overheid ziet', aldus Meijerink. 'En wat wij willen is nogal ingrijpend. Het lukt je nooit om dat voor 1998 in een nieuw systeem te verwerken. Ik hoop dat de minister dat begrijpt.' De discussie over de financiering kan fundamenteel worden. In een advies over 'marktwerking en deregulering' werd in juli het idee van 'vraagfinanciering' geopperd. Net als in het speciaal onderwijs zouden studenten een rugzakje met geld mee kunnen krijgen. Het aanbod van opleidingen zou zo uiteindelijk minder door de overheid en meer door de vragende partij, de studenten, bepaald worden.

Kwaliteitszorg

Ritzen heeft zulke ideeën voor het hoger onderwijs in het verleden afgewezen. De uitvoering zou te ingewikkeld zijn. Maar Meijerink ziet er wel wat in: 'Je zou dit in beperkte vorm kunnen invoeren. Verschuif een deel van de directe geldstroom van bijvoorbeeld een half miljard naar de studenten, die dan een hoger collegegeld gaan betalen. Je kan zeggen dat er zo alleen geld rondgepompt wordt, maar de studenten krijgen zo wel een directere invloed. En de overheid kan zich terugtrekken.' Of de VSNU de 'vraagfinanciering' uiteindelijk zal omarmen, is overigens nog onzeker. Maar duidelijk is wel dat men geen systeem meer wil waarin de overheid allerlei gedetailleerde eisen stelt - van salarisniveau's en studeerbaarheidsprojecten tot de keus van onderzoekthema's. Meijerink: 'De overheid moet alleen globale voorwaarden stellen aan het resultaat. Vooral de kwaliteitszorg krijgt daardoor een zwaardere rol. Want die moet zo georganiseerd zijn dat hij controleerbare waarborgen voor kwaliteit biedt.'

In een andere VSNU-werkgroep woedt al discussie over een systeem van 'accreditering', zoals ook het hbo dat voorbereidt. Zo krijgt de kwaliteitszorg een extra functie: wat ondermaats is, wordt niet gefinancierd. Maar over dit plan wil Meijerink zich nog niet uitspreken. En zo leidt de autonomiediscussie er straks toe dat het hele hoger onderwijsbeleid op de helling moet. Meijerink: 'De bekostiging moet anders, de kwaliteitszorg verandert. Maar ook de studie-financiering kan niet zo blijven. En hetzelfde geldt bij verzelfstandiging uiteraard voor de bestuursstructuur. Nee, de MUB is maar een tussenstap. De echte herordening van verantwoordelijkheden moet nog komen.'

door
Frank
Steenkamp
HOP

VSNU-voorzitter Rien Meijerink: 'De echte herordening van verantwoordelijkheden moet nog komen.'
Foto: Nout Steenkamp

Ritzen vindt 'keiharde aanval' fantastisch

Jonge leden en sympathisanten van de PvdA doen 'een keiharde aanval op het onderwijsbeleid van minister Ritzen.' Maar de minister is niet onder de indruk; die vindt het pamflet waarin dat gebeurt 'een fantastisch boekje'.

door
Hanne
Obbink
HOP

De jonge PvdA'ers doen hun aanval in het boekje *Niet nix*. 'De Partij van de Arbeid moet weer uitdagend worden', stellen de 21 jongeren in dit pamflet. *Niet nix* is

hun agenda, en onderwijs neemt daarop een belangrijke plaats in. Want, zoals één van de schrijvers het afgelopen maandag bij de presentatie van het pamflet zei, 'alle achterstand, alle tweedeling, alles begint bij onderwijs.' Het opvallendste voorstel over onderwijs is de verlaging van de leerplichtige leeftijd tot twee jaar. Over hoger onderwijs heeft *Niet nix* veel minder revolutionaire gedachten. Het onderscheid tussen

hoger beroeps- en wetenschappelijk onderwijs moet verdwijnen, stellen de jonge PvdA'ers. De universiteiten moeten kleiner worden, maar een hoger niveau bieden. Zo kan de 'vervlakking van de universitaire studies' worden gekeerd. En er moet een 'strippenkaart' met leerrechten komen die mensen in staat stelt op elke gewenst ogenblik terug naar de collegebanken te gaan. Ritzen was afgelopen maandag zelf aanwezig om het debat over deze gedachten te voeren. Hij prees het pamflet als 'een fantastisch boekje - nee, dit is niet bedoeld als doodskus.' Maar de schrijvers bleken niet van die lof gediend. Die zagen hun onderwijsparagraaf als 'een keiharde aan-

val', zoals een van hen zei. Ritzen voerde aan dat hij de zeven jaar van zijn bewind had benut om 'orde op zaken te stellen.' Maar de jongeren tegenover hem hadden daarvoor geen enkel respect: zeven jaar is wel erg lang. De hardste aanval op Ritzen kwam trouwens niet van de niet-nixers, maar van vertrekkend partijvoorzitter Felix Rottenberg. Volgens hem is de PvdA 'een partij van onderwijzers en onderwijsbureaucraten', en zonder Ritzen te noemen kwalificeerde hij het beleid van de afgelopen jaren als 'armetierige onderwijspolitiek'. Ritzen zat er wat bleekjes bij.

Interne vacatures

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

Bij het Stan Ackermans Instituut, Centrum voor Technologisch Ontwerpen, bestaat een vacature voor een

Beleidsmedewerker Opleidingen en Onderzoek

V12018

Algemeen

Het Stan Ackermans Instituut, Centrum voor Technologisch Ontwerpen heeft als primaire taak te voorzien in de vraag van het Nederlandse bedrijfsleven naar multidisciplinair opgeleide technologisch ontwerpers, die in staat zijn tot integrale oplossing van ontwerp opdrachten gericht op het op de markt brengen van nieuwe technische producten. In kwalitatieve zin moeten de ontwerperopleidingen voldoen aan de eisen die op internationaal niveau aan het technologisch ontwerpen worden gesteld, terwijl in kwantitatieve zin de opleidingsactiviteiten gericht zijn op een jaarlijkse uitstroom van 150 gecertificeerde ontwerpers. Daarnaast heeft het Instituut de opdracht het (inter-)facultair wetenschappelijk onderzoek op het gebied van het technologisch ontwerpen te stimuleren en te coördineren. Het promoveren op proefontwerp wordt sterk bevorderd en binnen het Instituut wordt een onderzoekcentrum ingericht voor onderzoek naar ontwerpprocessen en technische producten en systemen.

Taken

De werkzaamheden hebben betrekking op het ondersteunen van het Bestuur en de wetenschappelijk directeur ten aanzien van het onderwijs- en onderzoekbeleid van het Instituut. Zij betreffen de planvorming binnen het Instituut en richten zich op de analyse van ontwikkelingen in de opleidingen en het onderzoek alsmede op maatschappelijke ontwikkelingen en de vertaling hiervan in het Instituutbeleid. Tot de werkzaamheden behoort tevens het ondersteunen van de wetenschappelijk directeur bij de uitvoering van het beleid. Hier-voor is het noodzakelijk dat functionaris beschikt over een gedegen kennis van de O & O-activiteiten van de faculteiten en van het Instituut. De bijdragen aan de ontwikkeling van het O & O-beleid krijgen vorm door het opstellen van beleidsnota's, waarin van belang zijnde criteria worden geformuleerd, visies, prognoses, voorwaarden op korte en langere termijn worden aangegeven. Ten behoeve van de beleidsontwikkeling onderhoudt de functionaris contacten met O & O-deskundigen (zowel

intern als extern), de faculteiten, de ontwerperopleidingen, andere TU's, design-researchcenters, het Bestuur etc. Het coördineren van de interne en externe voorlichtingsactiviteiten op het O & O-terrein behoort tevens tot de taakstelling.

Gevraagd

Een voltooide academische opleiding. Ruime ervaring in een soortgelijke functie opgedaan in een technisch-wetenschappelijke omgeving. Affiniteit tot technologisch ontwerpen. Vaardigheid in het concipiëren en redigeren van beleidsnota's, gebleken inzicht in bestuurlijke en beleidsprocessen, sterk analytisch en creatief vermogen en uitstekende communicatieve vaardigheden.

Aanstelling/salaris

De aanstelling geschiedt voor een proeftijd van maximaal twee jaar, met uitzicht op een vast dienstverband. Het salaris bedraagt, afhankelijk van ervaring, max. fl. 8120,- bruto per maand.

Inlichtingen

Betreffende de functie: prof.ir. M.P.J. Stevens, wetenschappelijk directeur SAI, tel. 3414 of 2452. Overige informatie: de heer W.C.J. Verhoef, personeelsadviseur, dienst Personeel & Organisatie, tel. 2065.

Hoe te reageren

U kunt uw schriftelijke sollicitatie binnen 14 dagen na publicatie richten aan A. Vlemmings, beheerder van het Stan Ackermans Instituut, RC 1.68, o.v.v. het vacaturenummer V12018.

Bij de faculteit Wiskunde en Informatica is een vacature voor de functie van

Medewerker in- en externe communicatie

V32642

Algemeen

De werkzaamheden hebben betrekking op het analyseren en signaleren van in- en externe ontwikkelingen met betrekking tot het onderwijs en onderzoek van de faculteit met het oog op de consequenties voor de communicatie- en voorlichtingsstrategie. Functionaris adviseert over en initieert, op basis van eigen onderzoek en evaluatie, het pr- en voorlichtingsbeleid bij de faculteit door onder meer het schrijven van beleidsnotities waarin de uitgangspunten worden geformuleerd voor opstelling, uitvoering en evaluatie van een voorlichtingsstrategie voor de faculteit voor de langere termijn met als doel een grotere naamsbekendheid, en verhoogd aanbod van potentiële studenten alsmede een verhoogde acquisitie van door externe bedrijven geïnitieerde projectaanvragen te realiseren. Functionaris coördineert de in- en externe voorlichting door het mede opzetten en organiseren van o.a. studievoorlichtingsdagen, open dagen, het verzorgen van de contacten met het bureau IEB (In- en Externe Betrekkingen), activiteiten m.b.t. het VVO, bedrijven e.d.

Taken

Opstellen plannen voor de communicatie- en voorlichtingsstrategie van de faculteit met bijbehorende begroting; uitvoering geven aan het activiteitenplan zelfstandig en door coördinatie/aansturing van projectgroepen en andere tijdelijke samenwerkingsverbanden (o.a. bestaande uit medewerkers van het WP); redigeren van teksten t.b.v. verschillende schrifte-

lijke in- en externe media waaronder het Mededelingenblad, studiegids, voorlichtingsbrochures etcetera; ontwikkelen van nieuw voorlichtingsmateriaal; bieden van ondersteuning (advies) bij de organisatie van congressen, symposia, werkconferenties op initiatief van het WP; opstellen en bijhouden van een adequaat adressenbestand met selectiemogelijkheden op pers, alumni, personeel, externe wetenschappers etc.; het organiseren van facultaire festiviteiten; bijhouden vakliteratuur

Gevraagd

HBO-communicatie; goede communicatieve vaardigheden

Aanstelling/salaris

Het betreft een tijdelijke aanstelling voor de periode van 6 maanden. Het salaris bedraagt, afhankelijk van kennis en ervaring, maximaal f 6.094,- bruto per maand bij volledige werktijd

Inlichtingen

Nadere informatie over de functie wordt verstrekt door Dr. H.G. ter Morsche, tel.nr. 4241. Overige inlichtingen: mevr. M.A. van Koesveld, personeelsfunctionaris tel.nr. 2321.

Hoe te reageren

Uw schriftelijke sollicitaties binnen twee weken richten aan de Directeur Beheer van de faculteit Wiskunde en Informatica, drs.ing. H.J.M. van der Veeken, HG 6.15 o.v.v. vacaturenummer V 32642.

Dienst Overige Zaken

Studentenstad - nog eens

Een paar lustrums geleden verklaarde Frits Philips dat hij indertijd de Technische Hogeschool liever in Den Bosch dan in Eindhoven gevestigd had gezien. Een opmerkelijke uitspraak voor iemand wiens familienaam regelmatig met de jonge TH in verband werd gebracht: menigeen moest zich de blaren op de tong praten, als hij zijn bovenmoedijkse vriendjes wilde uitleggen dat hij géén Philips-employé was of werd. Niettemin kan ik zijn voorkeur begrijpen. Zij komt, denk ik, voort uit de overtuiging dat studenten bepaalde specifieke voorzieningen vragen, die in een eeuwenoude stad of aanwezig zijn of eenvoudig gerealiseerd kunnen worden. Je denkt dan al gauw aan een veelvormige cultuur in ruime zin. Een stad waar van alles te beleven is, bij voorkeur binnen loopafstand. Een industrieel centrum, gevormd door conglomeratie van een aantal dorpen, is wel het laatste waar je dan aan denkt. Toch is dit beeld achterhaald, misschien niet in het algemeen, dan toch waar het Eindhoven aangaat. Aan de eisen van de moderne

Eindhovense student - eten, sporten, sporten - voldoet de stad immers redelijk. Vergeleken met andere plaatsen zijn de verschillen niet dramatisch. Dit betekent niet dat niemand gebaat zou zijn met een reputatie van Eindhoven als spetterende studentenstad. De universiteit, bijvoorbeeld. Onze grootste handicap is de decentrale ligging: zo lang iedere stap richting TUE je een stap verwijderd van de rest van het leven, zal het, vrees ik, nooit wat worden. Ik werd me daar een paar jaar geleden duidelijk van bewust. Na de fik in het auditorium heb ik een tijdje college gegeven in de Bruine Heer. Ik vond het fantastisch en bedacht dat de universiteit een veel groter deel van haar activiteiten naar de andere kant van de spoorlijn zou dienen te verleggen. Deze gedachte is overigens niet nieuw: een werkgroep die zich een jaar of vijf geleden over de problemen rondom Eindhoven-Studentenstad heeft gebogen, noemde bijvoorbeeld de mogelijkheid om op hoogtijdagen de Catherinakerk te gebruiken. Ook werden de AOR en de sociëteiten in gedachten uit de Bunker gehaald en naar het stadscentrum

verplaatst. Maar daar hoeft het toch niet bij te blijven? De omstandigheden zijn beter dan ooit, ga maar na. In de eerste plaats is de universiteit sinds kort eigenaar van de gebouwen. Ik ben geen jurist, maar menen toch te weten dat eigenaars van onroerend goed meer over de bestemming van hun panden te zeggen hebben dan anderen. Verkoop heeft bovendien het voordeel dat het investeren van veel geld in achterstallig onderhoud - waar we immer zo tegenop zagen - minder acuut wordt en de noodzaak daartoe voor een deel misschien wel verdwijnt. Maar, hoor ik u vragen, zou er wel belangstelling zijn voor vestiging op het TUE-terrein? Wel zeker: men staat zo ongeveer in de rij. TNO-Industrie staat voorop, hun komst is vrijwel zeker. Eurandom, een onderzoeksinstituut op het gebied van de toegepaste kansrekening, is ook een serieuze kandidaat. De Kamer van Koophandel wil een Ondernemershuis neerzetten. De Pedagogische Hogeschool Eindhoven wil uitbreiden, alsmede de gemeentelijke Sociale Dienst. Het samenwerkingsverband Regio Eindhoven wil weg uit het Frederik van Edenplein. En dit is vast nog niet alles. De volgende belangrijke vraag is, wie van ons verhuist er en waarheen? Om met het laatste te beginnen: in eerste instantie naar Witte Dame en Bruine Heer. Aanvankelijk zag het er voor meneer niet

best uit. Slechte funderingen, zo heette het. Nou zeggen projectontwikkelaars vaak dat fundamenten slecht zijn: dan krijgen ze eerder een sloopvergunning. Ook ditmaal bleek het mee te vallen: volgens de krant hoeft er opeens niet meer gesloopt te worden. Prima. Wat de Witte Dame betreft, we zijn wat aan de late kant, maar er is vast nog wel ruimte over. Om na te gaan wie van ons het meest in aanmerking komt om zich in de bewoonde wereld te vestigen, is het verstandig een soort sociogram te maken. Van elke faculteit of dienst ga je na hoe groot het belang is dat hij zich in de onmiddellijke omgeving van elk van de andere bevindt. Ik wed dat het rekencentrum zó over kan; we hebben niet voor niks elektronisch leren communiceren. De centrale bibliotheek gaat naar de Witte Dame en vestigt zich naast de Gemeenschappelijke Openbare Bibliotheek. Lezen de studenten ook eens een echt boek. Als dat geen synergisme is, dan weet ik het ook niet meer. De Speeldoos - waar o.a. studenten- toneel en -muziek gevestigd waren - is na veel gedoe naar de Kanaalstraat verhuisd. Als t.z.t. de hele Dramaopleiding van de Hogeschool naar Tilburg verhuist, is er plaats genoeg voor de andere bunkerbewoners, inclusief de Mensa. Ook Studium Generale hoort in de stad thuis en zou zijn avondactiviteiten daar moeten houden. Alle administratieve diensten kunnen weg. Het bestuur krijgt een hele etage bovenin de Dame, met uitzicht over Stad en Ommelanden.

Wat de faculteiten betreft, ik denk dat de minst technische studierichtingen - ik bedoel de richtingen waar studenten minder dan elders met uitgebreide machineparken moeten omgaan - het eerst in aanmerking komen. De vroegere faculteiten W&M en Technische Bedrijfskunde (thans gefuseerd tot Technologie Management) waren toch al jaren probleemloos in een verdomhoekje van het TUE-terrein gehuisvest. Zij kunnen als eerste vertrekken. En dat sommige laboratoria of misschien zelfs hele faculteiten beter kunnen blijven, *so what?* Utrecht en Groningen hebben Uithof en Paddepoel. Daar is niets tegen. Ik heb niet de ambitie hier een volledig uitgewerkt vestigingsplan te presenteren. Ik doe een poging de oude discussie over de merites van Eindhoven als studentenstad nieuw leven in te blazen. Tenslotte nog dit. Er is een plan om een *Faculty Club* op te richten, een sociëteitsruimte waar wij onze collega's of gasten kunnen ontvangen. Een prima idee. Maar ik ben zo bang dat het niks wordt, als wij deze club op het TUE-terrein vestigen (door sommigen hardnekkig en ten onrechte *kempus* genoemd), een plek waar zelfs het lokale openbaar vervoer met een grote boog omheen rijdt.

Bbo van Winkel

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr.ir. J.D. Janssen, prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, drs. M. Pieterse, prof.dr. F.W. Sluijter, drs. A.J. Vervoorn en dr.ir. E.G.F. van Winkel.

Biomedische technologie zeer in trek bij vwo'ers

Vorige week woensdag stond de hal van het hoofdgebouw plotsklaps vol met marktkraampjes. Wat er aangeboden werd verschilde echter danig van de normale koopwaar op een markt. Te bezichtigen waren een hartpomp, een ex-wereldkampioen schaatsen, allerhande prothesen, een apparaat om de oogbeweging te registreren en nog zowat zaken die verband hielden met de nieuwe ingenieursopleiding Biomedische technologie. Deze vijfjarige opleiding gaat volgend jaar september van start aan de TUE en mocht zich vorige week verheugen in een warme belangstelling van zo'n 330 vwo'ers.

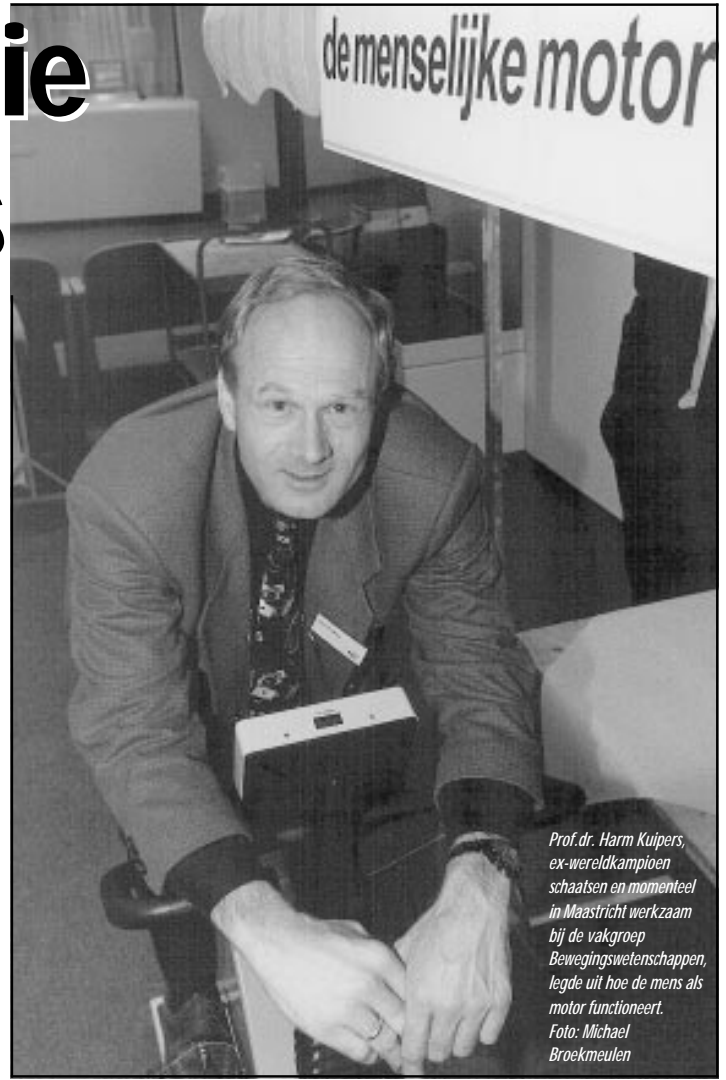
De interesse voor Biomedische technologie is voor de initiatiefnemers, de TUE en de Universiteit

Maastricht, zeer bemoedigend te noemen. Tot nu toe zijn er zo'n negenhonderd aanvragen voor informatie over de opleiding bin-

Video eye tracking: apparaat waarmee men de oogbeweging registreert, wat weer iets zegt over de werking van het evenwichtssorgaan.
Foto: Michael Broekmeulen

nengekomen. Men wil volgend jaar met zo'n zestig eerstejaars beginnen. Vorige week woensdag organiseerde de TUE in samenwerking met de Universiteit Maastricht voor 330 vwo'ers uit het hele land een voorlichtingsmiddag. De helft van hen doet dit jaar eindexamen. Velen werden dan ook begeleidt door de ouders, die ook wel eens wilden zien wat deze opleiding nu precies te bieden heeft. Speciaal hiervoor was er een voorbeeldcollege georganiseerd, waarbij de werking van het hart werd behandeld en waarbij men keek welke gegevens hierbij voor de nieuwe opleiding van belang zijn. Ook gaf men uitleg over hoe Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO) er in de praktijk uitziet. PGO zal naast cursorisch onderwijs een belangrijke plaats innemen in de onderwijsopzet van Biomedische technologie. Opvallend is dat ook zeer veel meisjes interesse tonen voor deze opleiding. Woensdag waren er 130 present.

Prof. dr. Harm Kuipers, ex-wereldkampioen schaatsen en momenteel in Maastricht werkzaam bij de vakgroep Bewegingswetenschappen, legde uit hoe de mens als motor functioneert.
Foto: Michael Broekmeulen

door
Han
Konings

Wetenschap en journalistiek

Woensdag 18 december spreekt Roeland Dobbelaer, hoofdredacteur van Natuur en Techniek over popularisering van geschreven wetenschappelijke informatie. Wetenschapsjournalisten zouden zich meer moeten opstellen als parlementair verslaggevers, die hebben invloed op de politieke beleids-

vorming. De lezing vindt plaats in de reeks van de Van Marum Sociëteit, een initiatief van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) en de Stichting Publiek, Wetenschap en Techniek (PWT). Geïnteresseerden dienen zich aan te melden bij de Sociëteit Van Marum & Stichting van Marum, tel. 030-2342099.

AEGEE-congres over Europese Integratie

Het komend weekend organiseert de internationale studentenvereniging AEGEE in samenwerking met verschillende jongerenorganisaties een tweedaags seminar met als titel 'European Integration'. Op vrijdag 6 december zal dat plaatsvinden in Maastricht, zaterdag 7 december biedt het TUE-auditorium onderdak aan dit congres.

zal vinden', vertelt Henk Meulendijks, voorzitter van AEGEE Eindhoven. 'Amsterdam is het komende half jaar namelijk gastheer van de Europese Unie (EU) en dus ook van de IGC.' Het tweedaagse seminar is vooral gericht op jongeren en op iedereen die in Europese politiek

geïnteresseerd is. 'AEGEE is natuurlijk geen politieke organisatie', verduidelijkt Meulendijks, 'maar er zijn binnen Europa grote veranderingen op touw. De consequenties voor het dagelijks leven zullen erg groot zijn, maar hierover bestaat nog veel onwetendheid en onduidelijkheid. De EU trekt momenteel veel geld uit om begrip te kweken voor het nieuwe Europese monetaire stelsel. De discussie daarover begint nu langzaam los te komen.'

Monetaire Unie

Het congres begint vrijdag om 12.30 uur in Maastricht. Allereerst worden daar enige discussies gehouden over Oost-Europa. Dan volgt een drietal lezingen over het sociale, het onderwijs- en het te volgen defensiebeleid. De volgende dag zullen in Eindhoven, na een openingswoord van burgemeester Welschen, eveneens drie onderwerpen de revue passeren. Onderwerpen die ook aan bod zullen komen op het IGC in Amsterdam in '97. Allereerst komt de Europese Monetaire Unie aan bod, en met name de problemen die daarbij komen kijken. Dit zal gebeuren in de vorm van een dis-

cussie tussen de heer Dinkhuijsen, directeur van de tak Internationale Investerings van de Rabobank, en de heer Holtzmann, hoofd van de afdeling Economisch Onderzoek van de Deutsche Bank. Vervolgens spreekt de heer Woltjer, woordvoerder binnen de PvdA met betrekking tot het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid, het internationale veiligheidsbeleid. Hij zal zijn visie geven over hoe Europa samen moet gaan werken bij conflicten in de wereld en welke rol de EU daarbij speelt, zeker nu de bereidheid van de Verenigde Staten om in te grijpen bij brandhaarden in de wereld danig is afgenomen. Ook valt te denken aan het wegvallen van de dreiging van het 'Oostblok', waardoor de gerichtheid op samenwerking qua defensiebeleid minder is geworden. En wat is de rol van Engeland en Frankrijk?

In de vorm van een paneldiscussie komt tenslotte het gemeenschappelijk buitenlands beleid aan bod. Hierin zitten onder meer mevrouw Thijssen, lid van de

Christelijke Volkspartij binnen het Europese Volks Parlement (EVP), Hanja Maij-Weggen, delegatievoorzitter van het CDA binnen het EVP, en een lid van de Duitse Bondsraad. Men zal spreken over onder meer het uitzettingsbeleid, omdat dat overal nogal verschillend is, en verder over milieuwetgeving, drugsproblematiek en handelsbetrekkingen. 'Voor december 1997 staat ook een congres in Eindhoven op het programma, als laatste van een serie van vijf grote congressen in Europa', vertelt Meulendijks. 'Die zijn onderdeel van het AEGEE-project 'Europe and Euro', dat zal gaan over de Europese Monetaire Unie en waartoe onder andere ook nog een essaywedstrijd zal gaan behoren.

Dit congres is eigenlijk een vooruitblik op de komende Inter-gouvernementele Conferentie (IGC) die in 1997 in Amsterdam plaats

Congres over studiefinanciering

Het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) houdt zaterdag 14 december een congres over studiefinanciering, onder de titel 'Kop uit het zand'. Het congres vindt plaats van 10.00 tot 17.30 uur te Utrecht in het Academiegebouw aan het Domplein. De volgende thema's komen aan bod: de reële inkomenspositie van studenten in

het hoger onderwijs, studiefinanciering in internationaal perspectief en diverse fundamentele vragen over studiefinanciering. Tevens wordt er een boek over de reële inkomenspositie van studenten in het hoger onderwijs gepresenteerd. Kosten voor deelname bedragen voor studenten fl. 10,-. Anderen betalen fl. 25,-. Voor informatie en aanmelding: ISO, tel. 030-2302666.

door
Huibert
Spoorenberg

Het congres van zaterdag vindt plaats in collegezaal 4 van het auditorium en begint om 13.00 uur. Belangstellenden kunnen zich tot dan aanmelden bij AEGEE, W&S 3.07, of per telefoon: 2916.

Wie zoet is, krijgt lekkers

De goedheiligman is nog even in ons land. Voor velen is het heerlijk avondje vanavond, maar slechts weinig studenten trekken zich daar wat van aan. Veel studentenhuizen, practicum-groepjes of dispuuten prikken een willekeurige avond om elkaar wat te schenken. Een flesje drank in een rare verpakking, gedichtje erbij, klaar. Die pakjesavonden kunnen tot in januari nog gegeven worden. En het grote voordeel van een verlaat sinterklaasfeest is dat al het typische sinterklaasvoer sterk afgeprijsd in de schappen ligt.

door
Siem
Simonis

Het TUE-testteam ging op zoek welke winkels de meeste kwaliteit en kwantiteit bieden op het gebied van pepernoten, banketstaven en marsepein. Het concept was eenvoudig: bij vier zaken werd een grote zak vol snoep gevuld. De prijs van de berg zoetigheden hielden we gelijk, tussen de tien en de elf gulden. Hierdoor konden we hoeveelheden tussen de verschillende winkels vergelijken.

Dat zegt natuurlijk nog niets over hoeveel je krijgt na de grote afprijsslag, maar het vormt een indicatie.

Wat begon als een droom voor ieder kind, bijna vijf kilo aan uitgestald snoep, eindigde als een nachtmerrie: tandpijn, buikpijn en misselijkheid. Het proefpanel begon met acht man; slechts drie dappere doorbijters hadden op het eind alles geproefd. De proevers begonnen met de banketstaven, heerlijk voor bij de koffie. Jamin, Aldi en de Basismarkt leverden ons deze boterige lekkernijen. De met amandelpulp gevulde staven van Jamin en Aldi werden door het team wel gewaardeerd. De

twee broederlijk verpakte deeghompjes van de Basismarkt reddden het niet. De staaf van Jamin heeft meer bladerdeeg, die van de Aldi wat meer vulling. Deze is dientengevolge ook wat zoeter. Taaitaai, is ook zo'n typisch schoenproduct, nog eetbaar na een nachtje tussen de geurvreters. De Basismarkt levert een vrij smakelijke zak mini-taaitaai, met een ietwat bittere nasmaak. De Aldi heeft Bolletje Kindertaai in het assortiment. Alle testers vonden deze popjes te smaakloos en vooral te zacht. Eén proever gaf een goede tip: 'Zak openmaken en drie dagen laten liggen, dan komt het wel goed.'

Chocola

Als volgende in de lange rij snoepartikelen waren de chocoladeproducten aan de beurt. Het bekendst zijn natuurlijk de chocoladeletter, die alle winkels in drie smaken hebben, en zijn kleine broertje, de schoenletter. Maar we vonden ook heel wat ander chocolaria: chocolade gereedschap (Albert Heijn), chocolade munten (Basismarkt) en kruidnoten met chocolade-jasje (Aldi). We namen van alles, indien mogelijk, de melkchocoladevariant en sloegen aan het proeven. Over de kruidnoten in chocolade was iedereen enthousiast: 'Verrassend lekkere combinatie' en 'Mogen ze het hele jaar in de winkel leggen'. Al gauw werd duidelijk dat je voor chocoladeletters bij de AH moet zijn. 'Heer-

lijk, lekkere cacao'smaak.' De Basismarkt brengt het merk Baronie. Dit blijken erg dunne plakjes met een zoete, plakkerige smaak. De letters van de Aldi stuiten op veel weerstand. 'Chemisch melksmaakje'. Het kopen van chocolade in een kleurige kinderverpakking kan het testteam afraden. Na het proeven van de munten en het gereedschap riep een tester vertwijfeld uit: 'Is dit chocolade?'. Het belangrijkste, oudste en verreweg populairste sinterklaasvoer is ongetwijfeld de pepernoot. Alhoewel, wat tegenwoordig vaak pepernoot genoemd wordt, is eigenlijk een kruidnoot. De echte pepernoten smaken naar peper en zijn veel taaier dan de brosse kruidnoot. Voor de echte pepernoten moet je naar Jamin. De taaie pepersmaak is echter alleen voor de liefhebber weggelegd. Kruidnoten kan je los verpakt krijgen of in zakjes waar strooigoed opstaat. In dat geval krijg je er nog een handje schuimpjes en harde, tand-smeltende zoetsels bij. Dit is bij-

voorbeeld het geval bij Jamin. De snoepjes zijn te zoet, de kruidnoten te taai. Alle smaken zijn in de zak vermengd tot een klef zootje. Albert Heijn heeft daar wat op gevonden. Deze winkel verpakt de kruidnoten en de snoepjes apart in hun zakjes strooigoed, hetgeen de noten heerlijk knapperig en vers houdt. Ook voor de beste kruidnoten moet je dus weer bij de Albert Heijn zijn. De noten van de Aldi bijvoorbeeld zijn in vergelijking met die van Appie te droog en te smaakloos. Een bijkomend voordeel van de aankoop van Albert Heijn-kruidnoten is dat je een fotosessie van jezelf en Rintje Ritsma kan winnen. Tenslotte sloeg de TUE-koopstip nog marsepein en borstplaat in. Die vond hij bij de Aldi en Albert Heijn. Voor beide producten was Piet bij de Aldi beter uit. De borstplaat, ofwel roomfondant, was lekkerder, romiger en minder zoet bij de Aldi. Het marsepein uit beide winkels was even lekker. Bij de Aldi betaal je echter de helft van de AH-prijs.

Winkel	Prijs	Snoepgewicht	Opmerkelijkst product
Aldi	fl. 11,33	1900 gram	chocolade kruidnootjes
Jamin	fl. 11,00	1025 gram	échte pepernoten
Basismarkt	fl. 10,03	1100 gram	chocolade munten
Albert Heijn	fl. 10,92	865 gram	strooigoed, snoep apart verpakt

Komen & Gaan

Bewust voor de TUE gekozen

Edo van de Velde is afgestudeerd bij de faculteit Werktuigbouwkunde. Dit was echter niet zijn vertrekpunt bij de TUE. Edo was 17, kwam van het vwo en moest een studie kiezen. Vrij snel stond voor hem vast dat hij naar de TUE wilde. 'Omdat ik mijn stereotoren zo mooi vond, ben ik maar elektro gaan studeren', vertelt hij. In het eerste jaar van zijn studie was Edo meer in de kantine of de AOR te vinden dan in de collegezalen of achter de boeken. Het tweede jaar greep hij dat de TUE toch echt iets anders was dan het vwo en begon hij heel hard te studeren. Dit bleek te laat. Aan het eind van het tweede jaar miste hij nog twee vakken voor zijn P en moest hij weg bij Elektrotechniek. Edo wist dat hij de TUE wel aankon en dus niet naar de HTS hoefde over te stappen. Na deze keer echt nagedacht te hebben, koos hij voor Werktuigbouwkunde. Dit bleek een goede keuze, hij haalde zijn P in één jaar. Omdat het 'opgeven' van zijn eerste studie hem dwars bleef zitten, heeft hij in zijn laatste jaar aan de TUE zijn P-elektro toch nog gehaald.

Edo studeerde af bij de richting Regeltechniek. Tijdens zijn afstuderen besepte hij dat hij niet in deze richting wilde blijven werken. Volgens Edo was dit niet zo'n probleem, hij denkt dat bedrijven het vaak belangrijker vinden dat je de TUE gedaan hebt, dan wat je op de TUE gedaan hebt. Je leert hier immers problemen op te lossen en dat komt overal van pas. Na zijn afstuderen heeft Edo eerst goed gefeest. Hierna heeft hij op zijn gemak gesolliciteerd en vakantie gevierd. Na een tijdje begon het bij hem te kriebelen: hij wilde echt aan de slag. Hij is toen serieus gaan solliciteren en kon toen heel snel beginnen. Zijn werkgever, Maas Mechatronics BV, is op de TUE geen onbekende. Maas maakt echter meer dan alleen koffie-, frisdrank- en snoepautomaten. Het bedrijf is volgens Edo vooral bekend om de productie van magneetkaarten, die steeds meer gebruikt worden.

Edo's grootste passie is muziek. Hij heeft er nog even over gedacht om van zijn hobby zijn werk te maken en het conservatorium te gaan doen. 'Maar ik zou wel heel stom geweest zijn, wanneer ik geen TUE-studie gedaan zou hebben', vertelt hij. Als muzikant zou hij hebben moeten knokken om rond te komen. Alleen de besten verdienen geld als water. Nu speelt Edo trompet in twee bands. Het eerste is een funk/jazz-bandje en heet 'Ducks 'n' Cookies'. Het andere, 'The Groove Foundation', is een soul/funk-band die uit tien mensen bestaat. Deze band heeft inmiddels een vast publiek van ongeveer veertig mensen. Edo treedt regelmatig met een van de bands op, onder andere in de Vooruitgang. Bij zo'n optreden geniet Edo met volle teugen. Hij speelt de muziek die hij leuk vindt en dan gaat het publiek soms ook nog helemaal uit z'n dak. Wie dit zelf wil ervaren; op 13 december heeft 'The Groove Foundation' zijn eerste radio-optreden voor Radio Decibel, voor een programma in de stijl van Count Downcafé. De band speelt dan van 20.00 tot 23.00 uur in de Yes.

In de rubriek 'Komen en Gaan' interviewen Moniek Stoffe en Jannigje Gerritzen de ene week een eerstejaars student en de andere week een oud-student van de TUE. Zowel het beginnen van een studie als het starten met een loopbaan betekent dat men breekt met het oude en weer een sprong in het diepe moet wagen.

Foto: Bram Saeyns

Naam:
Edo van de Velde

Studeerde hier:
Werktuigbouwkunde

Werkt nu bij:
Maas Mechatronics BV

De invloed van de computer op de hedendaagse maatschappij

'Werkloosheid is één van de grootste dreigingen die van de wetenschap in het algemeen en van de computer in het bijzonder uitgaan', aldus computerwetenschapper Joseph Weizenbaum. Weizenbaum sprak deze woorden in december 1983, toen hij aan de TUE de Holstlezing verzorgde. Deze en vele andere van zijn uitspraken blijken vandaag de dag te zijn bewaarheid. Of was hij te pessimistisch? Reden genoeg om Weizenbaum en diens denkbeelden centraal te stellen in het keuzevak Filosofische achtergronden van de Informatie Technologie, dat maandag van start gaat.

door
Huibert
Spoorenberg

De computer heeft vanaf het begin de rol gespeeld van een oplossing die naar een probleem zocht', verklaarde Weizenbaum verder tijdens zijn rede in '83. 'Ook computer-analfabetisme is een mankement dat is uitgevonden, nadat de remedie was ontdekt: namelijk dat er talloze computers moeten komen waar iedereen toegang toe krijgt.' Deze Holstlezing, alsmede Weizenbaum's boek *Computer Power and Human Reason* ('76) en het vorig jaar verschenen vervolg *Computer Power and Human Reason II*, vormen de basis van het college. 'We willen de studenten laten zien wat de invloed is van de computer op de samenleving', legt dr.ir. Lambèr Royakkers (29), verbonden aan de vakgroep Techniekdynamica van de faculteit Technologie Management, uit. 'Wij hebben nu meer kennis over wat computers kunnen en welke mogelijkheden ze hebben. De ontwikkelingen zijn niet meer te stoppen, maar we kunnen de mensen er wel op wijzen wat de gevolgen zijn. Bovendien heeft de politiek er dan ook nog wat aan.' Royakkers, die dit jaar promoveerde op een proefschrift over kennissystemen, zal het vak samen met prof.dr. Andries Sarlemijn gaan verzorgen. 'Weizenbaum was zich volledig bewust van de gevaren die computers kunnen op leveren', vervolgt Royakkers. 'Maar hij concludeert

dat het grootspraak is van mensen die zich bijvoorbeeld bezighouden met Kunstmatige Intelligentie, om te zeggen dat de computer al het denkwerk kan overnemen van de mens.' Een van de eersten die hardop de vraag stelde of computers kunnen denken, was de Britse wiskundige Alan Turing. Hij vertelde daar voor het gemak meteen bij hoe je het antwoord moest vinden: 'Laat iemand, bijvoorbeeld via twee telexverbindingen, converseren met een mens en met een machine. Als die persoon dan achteraf niet kan zeggen wie de computer was en wie de mens, dan heb je de intelligente computer gevonden.' Het eerste computerprogramma dat kon communiceren met de mens en bijgevolg deze test kon doorstaan, was - ironisch genoeg - Eliza van Joseph Weizenbaum. Dat programma, dat Weizenbaum in 1965 publiceerde, is zo geconstrueerd dat het op een bepaalde manier, de Rogeriaanse therapie genoemd, met patiënten een gesprek kan voeren. Het reageert op wat er tegen gezegd wordt en als het iets niet begrijpt geeft het een antwoord in de vorm van een vraag. De reacties van het programma lijken inderdaad moeilijk van een menselijk antwoord te onderscheiden, maar als je bijvoorbeeld plotseeling een vraag naar de gezondheid van Eliza zou stellen, zou dat een onsamenhangend of in elk geval een ontwijkend antwoord opleveren. 'Heel veel psychologen

hebben Eliza volkomen serieus genomen en za-gen het als een vervanger van hun praktijk', lacht Royakkers. 'maar Weizenbaum beschouwde het voornamelijk als een spelletje.'

Computerspelletjes

In een interview verklaarde Weizenbaum in 1983: 'Het feit dat de vraag überhaupt besproken moet worden of er een principieel verschil bestaat tussen mens en machine, is een symbool van de krankzinnigheid van onze wereld. Natuurlijk is er een verschil. Elk organisme is een product van zijn eigen geschiedenis. Omdat we verschillende geschiedenissen hebben is er een verschil tussen ons. Bovendien hebben wij levenservaring en de computer niet.' Royakkers is het met hem eens: 'De computer zal nooit de functie van de menselijke hersenen kunnen overnemen. Hij zal bijvoorbeeld nooit met een nieuw idee komen. En als informatici al iets bereiken, blazen ze het meestal enorm op. Dam-, schaak- en Lingo-computers zijn leuk, maar we staan niet echt versteld van ze.' Weizenbaum vroeg zich overigens steeds af of computerspelletjes, toch de grootste markt van KI, wel zo'n goede ontwikkeling waren. 'Er bestond destijds bijvoorbeeld een spelletje, waarin je binnen een zo kort mogelijke tijd zoveel mogelijk indianen moest zien uit te moorden of te verkrachten.' Weizenbaum gebruikte dat voorbeeld uiteraard om te choqueren, maar hij vond het enorm tragisch dat de meeste mensen, althans de meeste Amerikanen, niet de vindingrijkheid konden opbrengen om hun vrije tijd nuttig te besteden.

Zelfvernietiging

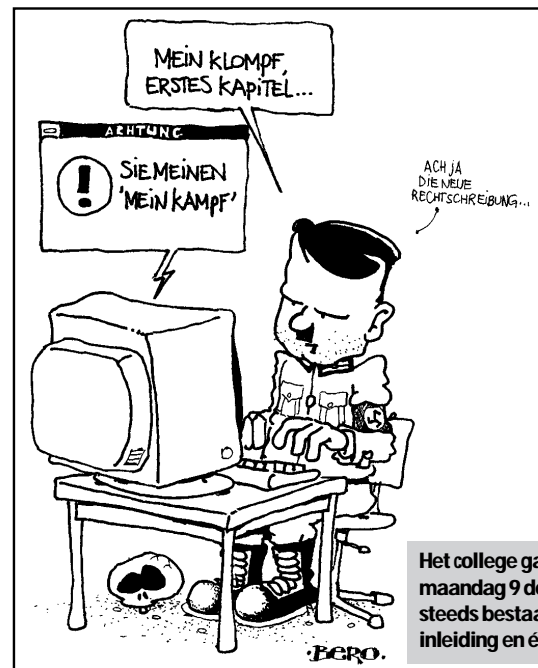
Zowel de wetenschaps- als maatschappijvisie van Weizenbaum was bij het verschijnen van zijn eerste boek, nu twintig jaar geleden, uitermate pessimistisch. Hij kon eigenlijk niet anders dan constateren dat de meeste wetenschappelijke vondsten door hun

eigen toepassingen waren geperverteerd. 'Laten we eens kijken naar de beste producten die de menselijke geest in de twintigste eeuw heeft voortgebracht', zei hij. 'We kunnen naar andere planeten vliegen; een droom zo oud als de planeten zelf. We kunnen in het atoom kijken en in kleur zien wat er aan de andere kant van de oceaan gebeurt. Al deze dingen hielden een grote belofte in, maar ze zijn allemaal geperverteerd. We leven in angst omdat er satellieten boven ons hangen, en onze kennis van het atoom heeft de mogelijkheid tot massale zelfvernietiging geschapen.' Weizenbaum achtte de kans dat het menselijke ras binnen tien tot twintig jaar vernietigd zou zijn destijds zelfs bijzonder groot. Alleen een wonder zou ons nog kunnen redden. Zover kwam het gelukkig niet. Een ander onderwerp waar Weizenbaum zich enorm over wond, waren de computers van de zogeheten 'vijfde generatie', waar begin jaren tachtig vooral in Japan aan werd gewerkt. 'De mensen die zich daar mee bezighouden, zijn de ware gelovigen', aldus Weizenbaum. 'De Japanners die erbij betrokken zijn, zijn duidelijk maatschappijhervormers. Ze

hebben een visie op de maatschappij zoals die zal worden gerealiseerd als de computer alle menselijke communicatie zal controleren. Die maatschappij is naar mijn mening een soort hel. In zekere zin is het wat Orwell in gedachten had. Ze praten over computers die 'verkeerde waarden' in de menselijke communicatie kunnen corrigeren. Ik wil dat helemaal niet.'

Armoede

'Alle problemen die Weizenbaum in zijn boeken aankaart, zullen, evenals de paradoxen met de goede kanten van de computer, in het college aan bod komen', vertelt Royakkers. Een voorbeeld is de de agrarische sector, waar dankzij computers een enorme overvloed is gerealiseerd, terwijl er op zoveel plaatsen in de wereld nog veel honger en misère heerst. 'Hoe kunnen we zo'n grote beschaving hebben bereikt en tegelijkertijd kampen met zoveel problemen als in de Derde Wereld en de nu zo actuele stille armoede', vraagt Royakkers zich af. 'De computer kan die problemen niet oplossen. Ten tijde van de industriële revolutie bestond er nog een bepaald evenwicht tussen de verdiensten van de arbeiders en het geld dat ze te besteden hadden om producten te kunnen kopen. Dat evenwicht valt nu weg: tegenwoordig kunnen computers een bedrijf runnen. En daarbij kunnen ze elkaar in de gaten houden. Zoveel invloed heeft de computer al.'

Het college gaat van start op maandag 9 december en zal steeds bestaan uit één uur inleiding en één uur discussie.

Ieder kopje koffie geregistreerd

door
Siem
Simonis

Vorige week besteedde Cursor aandacht aan de ingebruikname van de chipknip aan de TUE. Naast deze betaalpas van de banken bestaat er ook nog de chipper van de Postbank. Het afgelopen jaar zijn beide partijen elkaar geregeld in de haren gevlogen. Welke pas komt als eerste op de markt en welke heeft de meeste mogelijkheden? Ook over de veiligheid van dit nieuwe elektronische betaalsysteem is veel te doen geweest. Begin november sprak Tom de Regt, beveiligings-

deskundige, bij SG-Aktueel over de beveiliging van de chipper en over de gevolgen voor de privacy. Half mei kopte de Volkskrant nog 'Chipkaart van Postbank en PTT is niet veilig'. De Consumentenbond had bezwaren over de oplaadapparaten van de chipper. Het zou te makkelijk zijn om af te kunnen kijken welke pincode de klant intoetst. De gegevens op de kaarten zelf zijn echter sterk beveiligd, legde De Regt uit. 'Er zijn verschillende instanties die daar toezicht op houden. De Centrale Bank doet dat, maar ook het Chipkaart Platform, waarin onder andere de overheid en de Vereniging van Banken zitting hebben.' De Centrale Bank houdt toezicht op het betalingsverkeer. Om de betrouwbaarheid van de chiptransacties beter te controleren,

moeten de banken alle individuele transacties registreren. De bank is dus op de hoogte van ieder kopje koffie dat de kaartgebruiker consumeert. Volgens De Regt levert dit geen problemen op voor de privacybescherming. 'Ten behoeve van de privacy is er een set van gedragsregels opgesteld. Zo mag de informatie alleen maar voor een van tevoren vastgelegd doel gebruikt worden en niet vaker dan nodig. Ook de verzameling van gegevens mag alleen gebeuren met toestemming van de klant.' De kaartgegevens die via een winkelier naar de banken gezonden worden, zijn overigens niet door de verkoper te lezen. De kaart kan straks gebruikt worden voor veel meer toepassingen dan als elektronische beurs. De mogelijkheden zijn legio: als

strippenkaart, als bibliotheekpas, voor een spaarsysteem van een winkel. De Regt: 'Ook grote bedrijven willen straks chippers gaan uitgeven. Dan heb je een chipkaart met het logo van V&D of Shell op je kaart.' Dit kan voordelen opleveren voor zowel de middenstand als voor de consument. In ruil voor informatie over het kopersgedrag krijgen de klanten dan bijvoorbeeld korting of spaarmogelijkheden. Als op de chipkaart verschillende gegevens over de eigenaar verzameld staan, zijn er natuurlijk ook verschillende beveiligingsniveaus nodig. De Regt: 'Die verschillende niveaus zijn er ook. Wat dat betreft is de chipper te vergelijken met een floppy disk. Er is een bepaalde hoofdfile, vergelijkbaar met de root directory van de

floppy. Daaronder liggen de subdirectories, waarvan per file de beveiligingsniveaus instelbaar zijn.' Die beveiligingsniveaus kunnen uiteenlopen van altijd leesbare gegevens tot nooit leesbaar. Altijd leesbaar zal bijvoorbeeld het geldsaldo zijn. Die informatie is openbaar. De Regt zei hierover: 'Bij die informatie moet je makkelijk kunnen komen. Zo zijn er al sleutelhangers op de markt met een uitleescherm, zodat je altijd kunt weten hoeveel geld je bij je hebt. Andere gegevens zijn privacy-gevoeliger, zoals wanneer de kaart bijvoorbeeld gebruikt gaat worden om bij het gemeentehuis persoonsgegevens uit te lezen.' De Regt vertelt dat de consument er weinig van zal merken welke versleuteling voor welke gegevens gebruikt wordt. 'De kaarthouder zal alleen merken dat hij voor sommige data zijn pincode in moet typen en voor andere niet.'

Quafé over het nieuwe gezicht van Bouwkunde

door
Gerard
Verhoogt

In het laatste Quafé van 1996 staat het beleid van de faculteit Bouwkunde centraal. Dat kwam al eer-

der zijdelings ter sprake op bijeenkomsten over theorie en praktijk en de Archiprix. Op maandag 9 december houdt de nieuwe decaan van de faculteit Bouwkunde, prof.dr.ir. Jan Kerstens een lezing over verleden, heden en toekomst van de faculteit. In het forum dat daarop volgt, hebben drs. Jan Janssen van de vakgroep Konstruktief

Ontwerpen, ir. Clemens Maassen van de vakgroep Architectuur en Herman Rikhof van de vakgroep Stedebouw zitting. Na alle perikelen, bijeenkomsten, congressen en inmenging van buitenaf is het nieuwe faculteitsbestuur (bestaande uit decaan Kerstens, prof.dr.ir. Harrie Timmermans en dr.ir. Kees Doe-

vendans) na de vakantie aan de slag gegaan. Voorop stond de herstructurering van de faculteit op basis van de nieuwe onderwijsvisie: van de breed inzetbare ingenieur naar de breed opgeleide specialist. In een aantal nota's wordt een en ander nu geformuleerd en voorgelegd aan de diverse gremia. Onderwerpen zijn de onderwijs-, onderzoeks- en vakgroepenstructuur, die transparanter moeten worden. Het faculteitsbestuur streeft naar een open communicatie ('meer met dan over medewerkers praten') en een platte organisatiestructuur. *Total quality management* moet de eenheid in de faculteit versterken en *human resource manage-*

ment wordt onder meer ingezet om de onafhankelijke en kritische betrokkenheid bij de faculteit te stimuleren, de deskundigheid te vergroten en om vergrijzing tegen te gaan. Het bestuur en de directeur beheer initiëren, coördineren een en ander en scheppen de randvoorwaarden hiervoor. Daarnaast wordt er gewerkt aan een vakgroep Architectuur.

Het Quafé begint om 20.00 uur in Plaza Futura en staat onder voorzitterschap van Jan Reijs.

IPA zoekt samenwerking met buitenlandse instituten

van
De
Redactie

Foto: Daan Kers

Vorige week organiseerde de onderzoeksschool IPA (Instituut voor Programmatuurkunde en Algoritmiek) in Veldhoven een internationaal congres over *embedded systems*. Medewerkers van universiteiten en het bedrijfsleven wisselden ervaringen uit op het gebied van apparaten en machines met ingebouwde software. Een van de belangrijkste sprekers was prof. Amir Pnueli van het Weizmann Instituut in Israël.

Pnueli ontwikkelde de temporele logica en wordt hiervoor volgend jaar onderscheiden met de Turing Award, ook wel de 'Nobel-prijs' voor de informatica genoemd. IPA is een anderhalf jaar oude onderzoeksschool waaraan zeven Nederlandse universiteiten en het Centrum voor Wiskunde en Informatica meewerken. De TUE is momenteel penvoerder. Donderdag ondertekende wetenschappelijk directeur van het IPA, prof.dr. Jos Baeten (rechts op de foto), een samenwerkingsovereenkomst met BRICS (Basic Research in Computer Science) uit Denemarken en TUCS (Turku Centre for Computer Science) uit Finland, medeorganisatoren van dit congres.

Interne vacature

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

Bij de Dienst Interne Zaken bestaat een vacature voor een

Bewaker

V06248

Gevraagd

Basisopleiding beveiligingsbeambte; diploma E.H.B.O.; rijbewijs; enige uitdrukkingsvaardigheid in de Engelse taal.

Aanstelling

De aanstelling geschiedt voor een proeftijd van maximaal 2 jaar met

uitzicht op een vast dienstverband.

Salaris

Het salaris bedraagt, afhankelijk van ervaring, maximaal fl. 3294,- bruto per maand (schaal 4). Tevens wordt een toelage verstrekt wegens onregelmatige diensten.

Inlichtingen

Betreffende de functie: de heer M. Vermeulen, hoofd bewakingsdienst, tel. 2097.

Overige informatie: de heer W. Verhoef, personeelsadviseur, tel. 2065.

Hoe te reageren

Schriftelijke sollicitaties kunt u binnen een week na publicatie richten aan het hoofd van de dienst Personeel en Organisatie, o.v.v. het vacaturnummer V06248.

Taken

Het verrichten van bewakings- en conciërgediensten in en om de gebouwen van het TUE-complex; het handhaven van de orde op het terrein en binnen de gebouwen.

De werkzaamheden worden verricht in drie-ploegendiensten (inclusief weekends en feestdagen).

Taal- en andere virtuozen in nieuw programma van SG

Jan Timmer, Maarten van Rossem, Jules Deelder, Hans Dulfer, The Ex, CvB-voorzitter dr.ir. Henk de Wilt en Commissaris van de Koningin mr. Frans Houben, Enneüs Heerma, Pieter Winsemius, Harrie Lintsen, uitgever Vic van de Reijt, romanschrijver Dirk van Weelden: het zijn maar enkele van de vele gasten die Studium Generale dit trimester uitnodigt. Naast aandacht voor de taalvirtuozen Raymond Queneau en Kees Stip, films als 'Trainspotting', een avond van de Nederlandse film, een tentoonstelling over Netkunst en 25 jaar stadsvernieuwing, twee theaterexcursies en diverse open podia.

door
Gerard
Verhoogt

'Er was een bij te 's-Gravenhage / die antwoord wist op alle vragen. / Toen men hem moeilijk genoeg / 'Wat was was eer was was was?' vroeg / werd hij winnaar van de quiz / met 'Eer was was was was is'. Het is één van de vele diergedichten van taalmaestro Kees Stip, die door SG met een tentoonstelling geëerd wordt. Ander expositie gaan over 'Kunst en Internet' en '25 jaar Stadsvernieuwing'. Maarten Pieterse, hoofd van SG, brengt één van de meest intrigerende boeken van de laatste vijftig jaar onder de aandacht op één van de twee voorleesuurtsjes: *Stijloefeningen* van Raymond Queneau. Die schreef zo'n 100 varianten van hetzelfde verhaal, de ene keer in wiskundige termen, dan in gastronomische, spookachtige, vooringenomen en ga zo maar

door. Verder komen uitgever Vic van de Reijt (uitgever van Kees Stip) en schrijver Dirk van Weelden, die praat over de extra mogelijkheden van verhalen op CD-Rom.

Muzikale clown

De muziekevenementen staan bijna helemaal in het teken van de jazz: Deelder draait zijn eigen bebop- en swingplaten; Dulfer heeft het over de toekomst van de jazz; er is een workshop met de Tilburgse broers Palincx en een avond met latin en jazz. Punkgroep The Ex maakt een *cross-over* met jazzvirtuozen als Han Bennink en Ab Baars. Behalve de film 'Trainspotting' komt van dezelfde cast rond regisseur Danny Bowle ook hun eerste film 'Shallow grave'. Daar zijn alle elementen van 'Trainspotting' al in aanwezig: humor die langzaam overgaat in een ongemakkelijke spanning. Verder draait in het SG-onderdeel 'De Britse Cinema' de weinig zachtzinnige jeugdbiografie 'Small faces' over jongeren in Glasgow en 'Much ado about nothing', een eigentijdse Shakespeare-vertelling, met Emma Thompson en Denzel Washington in de hoofdrollen. Tenslotte is er een avond van de Ne-

derlandse film, waar ook de makers zelf bij aanwezig zullen zijn. Daaronder is de Brabantse filmer-fotograaf Paul de Nooijer, maker van eigenzinnige animatiefilms en twee jaar geleden winnaar van International Animation Award in Hiroshima. Bovendien kunnen studenten voor weinig geld naar twee theaterexcursies; één naar de muzikale clown Beppe Costa en naar het Leids Cabaret Festival, een forum voor jong talent.

Dilemma's

De provincie Brabant wil Brabant over vijftig jaar weer helemaal 'groen' hebben. Onder meer door het gebruik van biomassa, zonnepower en 'groene benzine'. Welke rol kan de TUE hierbij vervullen? De missie van de TUE, alle aanwezige kennis en de wens van het CvB om midden in de maatschappij te staan, waren redenen om CvB-voorzitter De Wilt en Commissaris van de Koningin Houben uit te nodigen. De Engelse moeder die een achtling wilde houden, mede onder druk (geld dus) van een *tabloid*, zorgde wereldwijd voor

'Ontwikkelingen rond 1900'

De eerste lezing van SG gaat over 'Ontwikkelingen rond 1900'. In het vorige fin de siècle werden veel bestaande structuren op zijn kop gezet: Max Planck geeft de aanzet tot de quantummechanica en Albert Einstein ontwikkelt de relativiteitstheorie, in de kunst laten men de werkelijkheidsnabootsing varen en doen het kubisme en abstract werk opgeld, Paul van Ostayen experimenteert met typografie in zijn gedichten, Freud wordt internationaal erkend, er is de emancipatie van de arbeiders en de vrouwen, film en radio komen op, kortom, de hele maatschap-

pij is in beweging. Dat biedt behalve veel onrust ook veel nieuwe mogelijkheden, wellicht vergelijkbaar met de laatste decennia van deze eeuw, met de digitalisering. De eerste lezing is op woensdag 11 december, als dr. Frans van Lunteren van de Universiteit Utrecht praat over de omslag in de natuurkunde en kunsthistoricus drs. Louis Knibbeler over die in de beeldende kunst. Een week later spreekt prof.dr. Harry Lintsen (TEMA) over de sociale en technische veranderingen en dr. Robert Dettingmeijer over de architectuur. Beide lezingen beginnen om 11.45 uur en vinden plaats in de blauwe zaal van het auditorium.

veel ethische en medische vragen. SG organiseert een forum over het maakbare leven. Zowel het publiek als de forumleden krijgen hierbij een aantal dilemma's voorgelegd. SG-Aktueel tenslotte wist een aantal grote namen te strikken. Jan Timmer praat over de positie van internationals, Enneüs Heerma over de toekomst van het CDA, Maarten van Rossem over de rol en positie van de Amerikaanse presi-

dent en voormalig minister Winsemius geeft aanstaande maandag al een lezing over milieubeheer.

Meer informatie over het komende SG-programma en alle data en locaties zijn te vinden in het onlangs verschenen *Sgrift*.

In de hal van het hoofdgebouw komt van 21 februari t/m 23 maart een tentoonstelling over 25 jaar stadsvernieuwing. Foto: Bram Saeyns

Presenterend de wereld veroveren

door
Moniek
Stoffele

De aankomend ingenieur moet zich kunnen redden in een internationaal en concurrerend bedrijfsleven. Dit beseft het bestuur van BEST (Board of European Students of Technology) zich terdege. Van 8 tot en met 14 december organiseert BEST-Eindhoven een Short Intensive Training (SIT), over presentatietechnieken. De cursus zal de aankomende ingenieurs helpen in de concurrerende marktsituatie. BEST is een Europese studentenor-

ganisatie die bestaat uit een netwerk van zo'n veertig Local BEST Groups (LBG's), verdeeld over ongeveer twintig Europese landen. De LBG's zijn allemaal verbonden aan een technische universiteit, in Nederland alleen aan de TUE. Het doel van BEST is het bevorderen van het contact tussen studenten uit verschillende (Europese) landen. Dit proberen de LBG's te bereiken door het organiseren van onder andere Summer Courses, Cultural Exchanges en Short Intensive Trainings. Een SIT bestaat uit een cursus van een week over een niet-technisch onderwerp. Naast het educatieve gedeelte komen ook sociale en culturele aspecten aan bod. Het aantal deelnemers aan een SIT is beperkt. De kosten zijn zo laag mogelijk gehouden, vaak is deelname zelfs helemaal gratis. De SIT in Eindhoven heeft een bijzonder tintje. Het is namelijk

de eerste Nederlandse SIT. De belangstelling van de buitenlandse studenten is dan ook overweldigend en de organisatie moet daardoor een groot aantal inschrijvers teleurstellen; het maximaal aantal deelnemers is twintig. De SIT draagt de titel 'Conquering the world with your words' en gaat over presentatietechnieken. Stichting Inter Kommunikatie (StIK) van de TUE verzorgt de cursus. De organisatie koos dit onderwerp omdat dit voor aankomend ingenieurs erg belangrijk is. Zij moeten in hun latere carrière vaak ideeën presenteren en aangezien er bij technische studies over het algemeen weinig aandacht aan presentatietechnieken geschonken wordt, loopt dit nog al eens mis. De deelnemers is gevraagd een presentatie over hun stad voor te bereiden. Tijdens de SIT kunnen zij deze voordracht bijschaven

met de algemene tips van het StIK. Achteraf zal hun presentatie geanalyseerd worden.

Ontspanning

Naast de cursus is er een sociaal en cultureel programma opgesteld. Woensdag bezoeken de buitenlandse studenten Amsterdam; voor veel deelnemers waarschijnlijk toch een hoogtepunt van de week. Maar ook op andere dagen is het niet alleen presenteren wat de klok slaat. Zo zal ook kennis gemaakt worden met het Eindhovense studententuitgaansleven en is Sinterklaas overgehaald om wat langer in Nederland te blijven om samen met de deelnemers er een gezellig avondje van te maken. Een andere avond mogen de deelnemers culinaire hoogstandjes van hun land presenteren. De kosten van de SIT zijn voor de deelnemers zo laag mogelijk gehouden, zodat het voor iedereen mogelijk is om mee te doen. Stu-

denten uit Oost-Europa mogen gratis deelnemen, terwijl de anderen vijftig gulden betalen. Voor dit geld krijgen ze een week cursus, eten en onderdak. Het onderdak is in Eindhovense studentenhuisen. Dit is gedaan om de kosten te besparen, maar ook om de buitenlanders kennis te laten maken met het Nederlandse studentenleven. De cursisten beschikken ook de hele week over een fiets, zodat ze zich echt 'Nederlands' kunnen voelen.

Ook Eindhovense studenten kunnen deelnemen aan SIT's, die gehouden worden door heel Europa, het hele jaar door. Informatie hierover is te krijgen bij de BEST-kamer (W&S 3.06). Iedereen is vrij hier binnen te lopen, te informeren en zich in te schrijven voor activiteiten. BEST kent geen lidmaatschap; iedere student heeft zo de mogelijkheid mee te doen aan een evenement.

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten moeten donderdagmiddag voor 15.00 uur via bureau onderwijs bij voorkeur via e-mail (cursor@cur.tue.nl) en eventueel op diskette (WP 5.1) bij Cursor worden aangeleverd. Een bericht wordt één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

Wijzigingen collegerooster

N 3.2	ma 5+6	3W210 NB201	in combinatie met 3W215
W/WMT 3.2	di 1+2	4A680 aud. 3, 4	vervallen
W/WMT 3.2	wo 1+2	4A680 aud. 3	vervallen
W/WMT 3.2	do nm	4A680 aud. 3	toevoegen
T 4.2	di 1+2+3	6H280 aud. 15	wordt wo 1+2+3 TL 0.14
T 4.2	wo 1+2+3	6Z110 TL 0.14	wordt di 1+2+3 aud. 15
Bdk 1.2	vr vm	1F012 J17,U46	wordt NP17,NP18
Bdk 1.2	do 3+4	2Y830 A+B P1	wordt 1+2 Blok B P1 en 3+4 Blok A P1
Bdk 3.2	do nm	1A091 P2	7+8 uur ook NP18
B5 2.2	ma nm	7U253 RC018	vervalt

Wijzigingen instructierooster

TM 2.2	wo nm, do vm, vr hele dag	7N464 HG274	wordt HG 2.59
--------	---------------------------	-------------	---------------

Cursussen Bureau Studentpsychologen

Het BSP start nog eind dit jaar en begin 1997 met de volgende cursussen:

* Studievaardigheden

Als je het idee hebt dat er aan je manier van studeren het nodige kan en misschien wel moet veranderen, is deze cursus aan te bevelen. De begeleiders gaan onder andere in op efficiënte manieren van theorie bestuderen en instructies en colleges volgen, tentamenplanning en je zelfstudietijd organiseren. De cursus start op veel faculteiten nog voor kerstmis, om zoveel mogelijk studenten een stimulans mee te geven voor de tentamenweek in januari. Voor 1 februari kan immers een eerstejaars student (als hij/zij niet al eerst ooit aan een andere HBO- of WO-opleiding is begonnen) stoppen met de studie, zonder nadelige consequenties voor de prestatiebeurs. Informatie over de cursus wordt verstrekt via de publicatieborden op de faculteiten.

* Beter studeren

Deze cursus kan helpen om je studie beter aan te pakken. Voorwaarde is wel dat je werkelijk aan de slag wilt en je studie wilt laten voortgaan op andere dingen. De rode draad in de cursus is dat je gemaakte afspraken (over o.a. te volgen vakken, aantal uren zelfstudie, aanwezigheid) nakomt. Het BSP start 6 januari met deze cursus, die bestaat uit tien bijeenkomsten van 1½ uur. Aanmelding voor 15 december.

* Tentamenvrees

Vermoed je dat je vanwege spanning vóór en tijdens tentamens minder presteert dan je in feite kunt, dan is het wellicht een idee deze spanning te leren verminderen. Er zal ook aandacht besteed worden aan studieplanning. Deze cursus start woensdag 8 januari en bestaat uit zeven à acht wekelijkse bijeenkomsten van 1½ uur.

* Verstandig omgaan met gedachten en gevoelens

In de week van 13 januari start het BSP met deze cursus, die zich richt op het bijsturen/leren hanteren van hinderlijke gedachten en/of gevoelens die betrekking kunnen hebben op studie en/of persoonlijk en/of sociaal functioneren. Er zijn minimaal tien bijeenkomsten van 1½ uur.

Voor alle cursussen geldt dat er voorafgaand aan deelname een gesprek plaatsvindt om te kijken of jouw doelstelling en de cursusinhoud op elkaar aansluiten. Voor inlichtingen en/of aanmelding: BSP, HG 1.04, tst. 2565.

IPO zoekt proefpersonen

Vanaf 4 december wordt op het Instituut voor Perceptie Onderzoek (IPO) een nieuw onderzoek gestart. Het gaat om het beoordelen van loopbewegingen die op een beeldscherm getoond worden. Wij zoeken nog een aantal proefpersonen die wel eens met computerprogramma's, bijvoorbeeld Windows of videospelletjes, gewerkt hebben. Het experiment duurt ongeveer één uur à fl. 8,-. Aanmelden via de intekenlijsten, of bel 2773824 (René Paul), of 0345-515919, e-mail: hageman@natlab.research.philips.com

Logica 2 (maatschappelijke keuzetheorie) (OL810)

Dit keuzevak voor alle faculteiten verduidelijkt de problemen bij de toepassingen van logica op maatschappelijke keuzes. Behandeld worden vraagstukken als: Is een strikt democratische keuze logisch gezien mogelijk? En zo niet, kunnen we dan het idee van een democratie nog wel rechtvaardigen? Kunnen we strategisch stemgedrag uitsluiten? Kunnen producenten zich streng logisch richten naar de voorkeuren, die uitgesproken zijn door de consumenten?

Dit college begint maandag 9 december, van 10.45-12.30 uur in pav. U46. De docent is dr.ir. L. Royakkers, tst. 4693.

Filosofische achtergronden van IT (OL120)

Dit college richt zich op werk van prof. Joseph Weizenbaum, hoogleraar in de computerwetenschap. Zo stelt hij dat apparaten (computers) die onze intelligentie zouden moeten vergroten, bijdragen tot onze slechte en gevaarlijke instincten en dat deze intelligente machines armoede en misère brengen. In het college gaan we in op het vraagstuk of de computer nu werkelijk zo'n 'monster met hersens van silicium' is. Het college begint maandag 9 december, van 13.30-15.15 uur in TEMA 1.14. Docenten: prof.dr. A. Sarlemijn en dr.ir. L. Royakkers.

Bedrijfsfilosofie en -ethiek (OL850)

Vanaf dinsdag 10 december, 1e en 2e uur, pav. P4, onder leiding van prof. A. Sarlemijn en prof. L. Verhoef.

Daar er gastsprekers optreden, willen wij u vragen om tijdig bij deze colleges aanwezig te zijn. De namen van deze sprekers zullen nog nader bekend gemaakt worden.

Geloof en wetenschap

Twee collegereksen over geloof en wetenschap worden gegeven door prof.dr. W. Derkse, bekroond met de Templeton Course Award 1996:

- Hoorcollege Ideeëngeschiedenis (OF610) (2 SP): Kunnen geloof en wetenschap gesprekspartners zijn? Vanaf dinsdag 10 december, 8.45-10.30 uur, auditorium zaal 13.

In deze cursus komt de verhouding tussen natuurwetenschap en geloof aan de orde, zowel historisch (van Galileo tot Herman Philipse) als thematisch (bv. kosmologie en Schepping, evolutie en doelgerichtheid, wetenschapsbeoefening en moraliteit). Er wordt een reader beschikbaar gesteld met teksten van vooraanstaande internationale auteurs op dit interdisciplinaire terrein.

- Werkcollege Ideeëngeschiedenis (OF611) (2 SP): In dialoog met het denken van Ian Barbour. Vanaf dinsdag 10 december, 10.45-12.30 uur, auditoriumzaal 13.

Grondige lectuur van Ian Barbour nu reeds klassieke studie 'Religion in an Age of Science' (London 1990, verkrijgbaar bij de TUE-boekhandel), met aanvullende hand-outs van A. Peacocke, W. Drees, J. Brooke en J. Polkinghorne. Bij voorkeur in combinatie met OF610. Werkcollege geschiedt in seminarvorm, met maximaal 20 deelnemers. Intekenen bij R. Schaaf, tst. 4753, of bij aanvang van het college.

Milieutechnologie in de maatschappij (OK070)

Vanaf maandag 9 december wordt dit vak in het 7e en 8e uur gegeven in TEMA 1.14. Het biedt een inleiding in beleidsmatige aspecten van de milieutechnologie.

Aan de orde komt een aantal basisbegrippen uit de milieukunde, milieu-economie en milieurecht. Aandacht wordt gegeven aan beleidsinstrumenten en strategieën bij de ontwikkeling van duurzame technieken. Het vak telt mee voor het TDO-certificaat. Informatie: dr. M. de Vries, tst. 4629, of dr.ir. G. Verbong, tst. 2698.

Ondernemingsrecht (OA800)

In aanvulling op het vermelde in de Studiegids (p. 58/59) geldt als literatuur voor het vak Ondernemingsrecht: 'De juridische organisatie van de onderneming' (Dorresteyn/Van het Kaar, 5e druk '95, FED) en de syllabus 'Ondernemingsrecht' (1.564; herziene versie, sept. '96).

Doel van het vak is het verschaffen van kennis en inzicht in de juridische organisatie van de onderneming. Voor ingenieurs in bijvoorbeeld commercieel-technische of management- of leidinggevende functies, of zij die een eigen bedrijf zouden willen starten, is deze kennis van groot belang.

Inhoud: de 'juridische omgeving' van de onderneming (het juridisch kader voor de onderneming op de (inter)nationale markt); rechtsvormen van ondernemingen (eenmanszaak, VOF, NV, BV, etc.); oprichting van een onderneming; juridische structuur van de onderneming; etc. Voorts wordt aandacht besteed aan een aantal bijzondere onderwerpen zoals ondernemingssamenwerking, joint ventures, fusie en overname, beschermingsconstructies, (internationale) concerns en concernvorming, etc.

Keuzevak Methodiek van het Ontwerpen (4L060)

Zie onder de faculteit Werktuigbouwkunde

Keuzevak/lezingencyclus Industrieel Ontwerpen (4L110)

Zie onder de faculteit Werktuigbouwkunde

BOUWKUNDE

Eindcolloquia

- Harold van de Ven ('Bouwsysteem voor het ontwerpen van een kantine/eeetzaal-complex op de Genm. De Ruyter Steveninck kazerne te Oirschot') dinsdag 10 december, 10.00 uur, Videoroom HG 4.95.
- Robert Boots ('De autarkische woning, de zelfvoorzienende woning als middel om de negatieve invloed van het menselijk handelen op het milieu te verminderen') dinsdag 10 december, 13.30 uur, Videoroom HG 4.95.
- A.T. Verhoeven ('Uit de gratie; integratie, ontwerp voor een gevangenis te Eindhoven') vrijdag 13 december, 13.30 uur, HG 5.95.

Bouwfysica Licht

Het college Bouwfysica Licht wordt ook dit collegejaar weer ondersteund door studietaken. De studie-taak wordt in drie rondes opgegeven. De taak vindt u op uw persoonlijke diskette. Enkele figuren worden nog op papier uitgereikt. Inleveren van uw diskette kan op plaats en tijdstip vermeld in het rooster. Te laat ingeleverde diskettes kunnen niet meer beoordeeld worden. De dag na het inleveren kunt u uw diskette met de volgende taak afhalen. Indien u over de drie studie-taken gemiddeld een cijfer 6,7 behaald hebt, komt u in aanmerking voor een bonus bij de beoordeling van het tentamen op 21 januari. De bonus is dan tien procent van het gemiddelde cijfer over de studie-taken. De stof vindt u in de vijfde druk van het dictaat 'Bouwfysica Licht' (dictnr. 7.214.619963, eventueel nr. 7.214.519959). Meer oefenopgaven zijn te vinden in het dictaat 'Bouwfysica Licht huiswerkopgaven' (nr 7.318). Tijdens het tentamen is gebruik van dictaat en/of ander niet bij de opgaven verstrekt (naslag) materiaal niet toegestaan. Het college start maandag 9 december in auditoriumzaal 6, zie ook Bouwpers 7.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

PP-Colloquium

Verzorgd door de vakgroep Elektrische Energietechniek (EHC).

- prof.dr.ir. P. van der Laan ('Onder hoogspanning blijven werken') woensdag 11 december, 10.45 uur, collegezaal EH.

Samenvatting:

Hoogspanning is nodig voor het overdragen van grote vermogens en voor bijvoorbeeld beeldbuizen en röntgenbuizen. Meestal mogen doorslagen niet optreden, soms hebben ontladingen gevoerd met hoge spanning nuttige toepassingen. Wij meten aan vroege stadia van doorslag: in lawines, streamers en partiële ontladingen.

Zie verder op pagina 12

Kwaliteit en toegankelijkheid goed in evenwicht in 'Een goed ontbijt'

In februari 1995 werd in Londen de Lawrence Olivier Award voor het beste toneelstuk toegekend aan 'Skylight' van schrijver David Hare. Na het enorme succes op West-End is er een Nederlandse versie: 'Een goed ontbijt'. Peter Faber en Catherine ten Bruggencate spelen de hoofdrollen. Ook in de Nederlandse kritieken overtroffen de superlatieven elkaar. Lezers van Cursor ontvangen bij inlevering van de bon

door
Huibert
Spoorenberg

'Een goed ontbijt' vertelt het verhaal van de liefde tussen twee totaal verschillende mensen die hun uiterste best doen om elkaar weer te vinden. Faber is de gedreven zakenjongen Tom, een volkse charmeur wiens Algemeen Beschaafd Nederlands hoorbaar is

aangeleerd. Ten Bruggencate is de linkse idealiste Kyra, die zich wat al te zweverig opoffert voor de onderliggende klasse. Ooit hadden ze een relatie, Toms vrouw wist van niks. Toen dat wel het geval was, zette Kyra er onmiddellijk een punt achter. Echter, als Toms vrouw overlijdt probeert zijn getergde zoon Erik (Roeland Fernhout, bekend van de film 'Zusje'), zijn vader en Kyra weer bij elkaar te brengen. Hij heeft namelijk de illusie dat ze bij elkaar horen. Het stuk speelt zich af in één lange nacht waarin Kyra en

Tom elkaar dankzij hem weer ontmoeten. Juist omdat Tom en Kyra zo anders zijn, heeft de toeschouwer er geen idee van hoe hun liefde ontstaan is. Dat wordt stukje bij beetje duidelijk in deze door Berend Boudewijn geregisseerde tragikomedie. De voorstelling is een boeiende discussie over hoe we in het leven dienen te staan, terwijl tegelijkertijd de opnieuw levensvatbare liefdesrelatie subtiel in beeld wordt gebracht. Verassend is dat dit door en door Britse stuk, verplaatst naar de Nederlandse situatie, pijnlijk duidelijk maakt dat ook Nederlanders nog in een klassenmaatschappij leven. Tom, die zich met zijn horeca-imperium heeft losgemaakt uit de heffe des volks, staat tegenover Kyra. Die verruilde haar gegoede milieu vrijwillig voor de kansarmen. Haar schuldbewuste offer maakt ze nog groter door elke dag met bus en metro de lange rit te maken van haar armzalige verdieping in Amsterdam naar haar school in de Bijlmer. Daarmee meldt 'Een goed ontbijt'

ook iets over de huidige tijd, met name over de nieuwe armoede. Misschien een erg Engels thema, maar de Nederlandse bisschoppen hebben het onlangs ook hier aangekaart. Wat uit 'Een goed ontbijt' echter het duidelijkst naar voren komt, is dat sommige mensen elkaar ook na eindeloze gesprekken wel nooit zullen begrijpen.

Fragment uit 'Een goed ontbijt' met Peter Faber en Catherine ten Bruggencate. Foto: Leo van Velzen.

Inlevering van deze bon bij de kassa van de Stadsschouwburg geeft fl 10,- korting op de voorstelling 'Een goed ontbijt' die nu fl 22,- kost. Maandag 9 en dinsdag 10 december om 20.15 uur, maximaal geldig voor 4 personen.

Jim Jarmush bij Cinema Classique

'Als het anders moet kan ik geen films meer maken. Het is beter om zelf fouten te maken. Dat is het enige waar je van leert. Ik maak ze nog steeds, maar het zijn wel mijn fouten', stelde de Amerikaanse regisseur Jim Jarmush in een van zijn interviews. Na bijna vijftien jaar is hij nog steeds de baas over het scenario, de eindmontage en medewerkers.

Cultur

Jarmush brak door met 'Stranger than paradise' (1984), een roadmovie over een onopvallende man, zijn vriendin en zijn 16-jarig nichtje, die net uit Hongarije komt. Ze rijden richting Florida in Cleveland vinden ze het te koud om vervolgens al hun geld te vergokken. Het was een uitgebreide versie van een eerdere film die 30 minuten duurde. Deze eerste stelling heeft meteen vele kenmerken van Jarmush' films. Hij heeft vaak 'willekeurige' voorbijgangers, anti-helden als hoofdpersoon, maar ook weer geen 'gewone mensen'. Regelmatig werken muzikanten mee aan zijn films als componist en acteur. Saxofonist John Lurie maakte de muziek voor

'Stranger than paradise' en acteert in 'Down by law'; ex-Clash-lid Joe Drummond acteert, evenals bluesgrootheid Screaming Jay Hawkins, in 'Mystery train' en ook zanger Tom Waits doet regelmatig mee. Of het nu in 'Stranger than Paradise' is, 'Down by law' of in Jarmush' laatste produktie 'Dead Man' waarvoor Neil Young de muziek schreef en speelde, de hoofdpersonen in Jarmush' films reizen of zijn onderweg. Ze reizen, schijnbaar van niets naar niets, en slechts een enkeling vindt wat hij zoekt. Triest voor hen misschien, goed voor het publiek, want het levert leuke en mooie films op, niet in de laatste plaats dankzij camaraman Robbie Müller, die bijna bij alle (zwart-wit) films van Jarmush betrokken is. In 'Down by law' (1986) belanden

drie mannen, die elkaar niet kennen, in de bak. Tom Waits is Zack, John Lurie is Jack en de Italiaanse komiek Roberto Begnini is een verdwaalde en verdwaasde Italiaanse toerist. Hij valt in het niet bij de twee macho's. Maar hij is de enige die terecht zit, Jack en Zack werden erin geluisd door anderen. Trots en met prachtig Italo-Amerikaans accent, vertelt Begnini dat een aantal mannen hem achterna zaten omdat hij vals heeft gespeeld. Hij verstopt zich in de biljartkamer, waar de ivoren ballen hem om de oren vliegen. Als hij er een terug gooit is het meteen raak. 'Down by law' zit vol met dergelijke juweeltjes. Zoals de scène als Zack het huis uit wordt gezet. Zijn vriendin is zijn luiheid zat, maar ook al gooit ze al zijn platen over de vloer of scheldt ze hem uit, Zack verroert zich niet. Tot ze aan zijn blue suede

shoes' komt en Zack onbewogen zegt: 'Nu ben je te ver gegaan Loretta'. Maar de mooiste scènes van 'Down by law' spelen in de gevangenis. Klassiek is het fragment dat de hele nor hun nabliert, terwijl de drie heren een kinderlijk rondedansje maken: 'I scream, you scream, we all scream for ice cream'. De heren weten te ontsnappen en de reis vangt aan. Maar waarheen? In elk geval het moeras uit. Cinema Classique is op donderdag 12 december, en begint om 19.30 uur in het auditorium met de lezing van Wim Franssen. Om 20.00 uur begint 'Stranger than paradise' en om 22.00 uur is het de beurt aan 'Down by law'.

door
Gerard
Verhoogt

AGENDA

Studium Generale AOR

Woensdag 11 december

Optreden van Hannek & Joost.

Maandag 9 december

Zie pagina 2 voor SG-Aktueel.

Woensdag 11 december

Ontwikkelingen 1900: lezing van dr. Frans van Lunteren (Natuurkunde) en drs. Louis Knibbeler (beeldende kunst). Vanaf 11.45 uur in de blauwe zaal van het auditorium.

Donderdag 12 december

SG-Café vanaf 12.45 uur in de hal van het auditorium.

Cinema Classique: 'Down by Law' en 'Stranger than Paradise' van Jim Jarmush; lezing van Wim Franssen. Vanaf 20.00 uur in de blauwe zaal van het auditorium.

Uit in de stad

Filmpremière van 'Secrets and lies'; Parisien theater.

'Annie & De formica's'; met zijn viereen solo' in de Stadsschouwburg

De Roovers; politiek drama 'Demonen 3'; Plaza Futura.

Concert van Dik Hout; Effenaar.

Vrijdag 6 december

Concert van Kelley Deal 6000, Olivia Tremor Controll (west coast adepten) en Radar Bros (sadcore), Effenaar.

Antonioni-filmweek/Plaza: 'I' vinci'; ook morgen.

Ierse folk van Sean Scanning en Piet Hein de Vos; Kraaij & Balder.

Zaterdag 7 december

Independance speelt met speciale gast 'Aan tafel';

Antonioni-filmweek/Plaza: 'Le Amiche'; ook morgen.

Zondag 8 december

Figurentheater voor volwassenen: Feike Boschma speelt 'De poppen aan het dansen'; Stadsschouwburg.

Concert van Clannad; Muziekcentrum.

Denise da Costa vertelt over haar boek 'Anne Frank en Etty Hillesum' bij Berlage; 's avonds oudejaarsconferentie van Tim van der Sluijs.

Boekpresentatie van Donald Hugens en Erwin Troost; Kraaij & Balder.

Singer/songwriter/gitarist/harmonicaspeler Steve Power speelt Westcoast en Chicagoblues; Kaffee de Groot.

Blinde (politieke) hartstocht en wraak: 'Andromache' van Growing in Public; Effenaar.

Nieuwe Westcoast Bluesband: The Souldrivers bij Café Wilhelmina.

Maandag 9 december

100 jaar film/Plaza: 'Trial on the road', Russisch deserteurdrama van

Aleksej German (Rus). Antonioni-filmweek/Plaza: 'Il deserto Rosso'; ook morgen.

Peter Faber en Catherine ten Bruggencate spelen 'Een goed ontbijt'; ook morgen in de Stadsschouwburg.

Dinsdag 10 december

Muzikale Reis om de Wereld; Kraaij en Balder.

Soul, funk, jazzdance van Planet Groove, De Vooruitgang.

Woensdag 11 december

Njava, Afrikaanse wereldmuziek, speelt in het Muziekcentrum.

Toneelgroep Super Nuver spelen dromen en nachtmerries in 'Nachtwerk'; Antonioni-filmweek/Plaza: 'Il Grido'; ook morgen.

Optreden van Chrome Crancs (garagetrashpunk), Dura-Delinquent (punk) en Helicopters (hardnoise); Effenaar.

Tentoonstellingen

Tot 21 december

Archiprix-tentoonstelling van KSA en ACE in Bruine Heer; daar is ook de expositie van Bert Dirrix.

Tot 19 januari

Ex-Librissen van Lou Strik bij de bouwkundebieb (vloer 4; hg); ander werk van Strik is bij Museum Kempenland. Bij de KSA-ruimte (vloer 4, hg) hangen de resultaten van de Schetsexcursie.

Van 8 december tot 9 februari

Teksten van kunstenaars op 17 plaatsen in Eindhoven, Van Abbemuseum en Galerie Peninsula.

Van 8 december tot 9 februari

'ID' met oa. Tony Oursler, Aernout Mik, Douglas Gordon en Georgina Starr; nieuwe expositie Van Abbemuseum.

Intense gepulste corona-ontladingen worden gebruikt om verontreinigingen in gasen of vloeistoffen af te breken. Hoge vermogens vragen om methoden voor het onderdrukken van storingen; goede Electromagnetic Compatibility (EMC) is essentieel. Die methoden zijn nodig bij hoogspanningsonderzoek, bliksembeveiliging van elektronica in grote installaties, vele praktijkvragen en bij het EMC-ontwerp van printplaten.

Stagevoordracht

- M.B. Grit ('Construction of High Order Perceptions') donderdag 5 december, 14.00 uur, EH 9.13.

Afstudeervoordrachten

- S.A. Timmer ('Using Time Frequency Transformation Techniques in Condition Monitoring') donderdag 5 december, 11.00 uur, EH 4.11.
- F.P. van der Wilt ('Towards a second-order FDTD scheme for configurations containing medium discontinuities') donderdag 5 december, 11.00 uur, EH 13.3.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

Geschiedenis van de Scheikundige Technologie (0F060)

Dit college behandelt o.a. het ontstaan van de scheikunde in Alexandrië, via de alchemisten, naar Van 't Hoff en de geschiedenis van de drie onderzoeksgebieden van de faculteit Scheikunde: procestechnologie, de katalyse en de materiaaltechnologie. Aanvang: donderdag 5 december, in pav. L10.

TECHNISCHE NATUURKUNDE

Afstudeervoordrachten

- J. Bosman ('3D segmentatie en visualisatie in MR angiografie') woensdag 11 december, 10.00 uur, N-laag 2.29.
- G.J.M. Hagelaar ('Modeling of micro discharges') donderdag 12 december, 14.00 uur, N-laag a2.69

Theorie van microscopisch wanordelijke media (3N220)

Dit keuzevak wordt in het tweede trimester gegeven vanaf 6 december, vrijdags van 10.45-12.15 uur in N-laag 2e verdieping. Docent: prof.dr. M. Michels. Aantekeningen over de collegestof worden tijdens het college uitgereikt.

TECHNOLOGIE MANAGEMENT

Marketing-communicatie (0T920)

Dit college wordt dit jaar voor het laatst gegeven en begint op maandag 9 december om 10.45 in TEMA 1.14. Er is gedurende het gehele trimester elke maandag het derde en vierde uur een hoorcollege. Hiervoor is aanwezigheid niet verplicht, maar een belangrijk deel van het tentamen is gebaseerd op de thema's die in de colleges behandeld worden. Als uitgangspunt voor de colleges en voor het tentamen dient het boek 'Marketing-communicatiestrategie' van Floor & Van Raaij, uitgave Stenfort/Kroese. U kunt voor dit college zowel van de oude druk als van de nieuwe druk gebruik maken.

Studenten-enquête TM

De komende weken zal er in opdracht van het faculteitsbestuur onder alle TEMA-studenten en een gedeelte van de studenten Technische Bedrijfskunde een enquête verspreid worden. Deze enquête inventariseert wat de studenten van de dienstverlening van de faculteit Technologie Management vinden. Het doel hiervan is verdere kwaliteitsverbetering mogelijk te maken. Vanwege het belang van dit onderzoek worden alle studenten die deze enquête thuis hebben gekregen verzocht de ingevulde vragenlijst vóór 20 december terug te sturen of in te leveren bij de Bedrijfskunde-winkel, pav. U1. Uiteraard zullen alle gegevens anoniem worden verwerkt. Inlichtingen, tst. 3415.

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE

Processen 1 voor BDK (2S850)

Dit wordt afgesloten door een practicum, voorafgegaan door een toets. Een voldoende resultaat voor de toets is de toelatingsvoorwaarde tot het practicum. De toets en het practicum vormen één geheel; een met goed gevolg afgelegde toets is dan ook uitsluitend toelatingsbewijs voor het eerstvolgende practicum dat direct volgt op die toets.

Processen 1 bevat twee onderwerpen: Markov-ketens en Wachtrijen. De toets bevat over elk onderwerp één opgave. Voor het practicum is het nodig dat beide onderwerpen in voldoende mate beheerst worden. Een voldoende resultaat voor de toets wordt dan ook alleen verkregen als voor beide opgaven van de toets een voldoende aantal punten zijn behaald. Het examencijfer Processen 1 wordt voor 40 procent door het toetsresultaat en voor 60 procent door het practicumresultaat bepaald. Toets en practicum worden tweemaal per studiejaar georganiseerd.

De eerste toets is op 3 februari, 8.30-10.30 uur, in pav., zie publicatieborden in pav. en HG. De resultaten worden uiterlijk 10 februari, 17.00 uur, gepubliceerd op de publicatieborden in het paviljoen. Het practicum is op 13 februari, van 13.30-17.00 uur, en op 20 februari, van 13.30-17.00 uur. Plaats en groepsindeling: zie publicatieborden paviljoen (uiterlijk 13 februari, 9.00 uur). Aan de groepsindeling wordt strikt de hand gehouden. Toets en practicum worden herhaald aan het einde van de interimperiode augustus 1997. Toets: 15 augustus, 14.00-16.00 uur. Practicum: 25 en 26 augustus, 9.00-12.30 uur.

Aanmelden voor beide toetsen van Processen 1 en de daaraan gekoppelde practica, met vermelding van de keuze (feb. of aug.), uiterlijk op 24 december 1996 tijdens de pauzes van het college Processen 1, of op lijsten bij kamer HG 9.06.

Studenten, die voor de toets of het practicum in februari een onvoldoende resultaat behalen, worden automatisch toegevoegd aan de deelnemerslijst voor de toets en het practicum in augustus. Indien zij dat niet wensen, moeten zij dat melden bij W.

Senden, HG 9.06, tst. 2983. Voor studenten, die in augustus een onvoldoende resultaat behalen voor de toets of het practicum, geldt dat zij zich in het volgende studiejaar opnieuw moeten aanmelden.

TECHNIEK & MAATSCHAPPU

Bibliotheekinstructie eerstejaars

Locatie: pav. A.12

- Donderdag 19 december, 9.30-11.30 uur: Groep 1 (10 studenten met component Bouwkunde, A t/m H).
- Vrijdag 20 december, 13.30-15.30 uur: Groep 2 (10 studenten met component Bouwkunde, I t/m Z).
- Dinsdag 7 januari, 13.30-15.30 uur: Groep 3 (9 studenten met component Natuurkunde en Scheikunde).

Afstudeervoordrachten

- D.A. Gonsalves ('Energy conservation opportunities at Tanzania Bottlers Ltd') woensdag 11 december, 9.00 uur, TEMA 0.16.
- Anjo Leunissen ('Het ontwikkelen van een checklist voor SBR-publicaties') dinsdag 10 december, 9.30 uur, TEMA 0.16.

Wetenschapsfilosofie (0F710)

Dit college van prof.dr.ir. E. Schuurman is een keuzecollege met 2 studiepunten en vangt aan op donderdag 5 december van 11.45-12.30 uur in auditoriumzaal 13. Dit college begint met een uiteenzetting over de wijsgerige structuurleer van de werkelijkheid. Daarna wordt aandacht gegeven aan het wetenschappelijk gebeuren binnen die structuurleer. Actuele wetenschapsfilosofische discussiepunten komen aan de orde. We sluiten het college af met de bespreking van aard en grenzen van de wetenschap en van de verhouding van geloof en wetenschap. Ook belangstellenden zijn welkom.

Onderzoekscolloquium

- Frank Vercoulen, Recht & Techniek; co-referent: Marc van Wegberg, Universiteit Maastricht/METEOR ('Standaarden en bedrijfsstrategieën bij de introductie van nieuwe videodiensten') woensdag 11 december, 12.15 uur, TEMA 1.16. Paper te verkrijgen bij Frank Vercoulen, DG 1.10.

WERKTUIGBOUWKUNDE

Wijzigingen wintertrimester

* Algemene wijzigingen:

- Studenten die het vak Gebruik van de eindige elementenmethode (4K110) willen afronden, dienen hierover contact op te nemen met ir. J. de Vree, tst. 4841, WH 2.135.
- Ivm een wijziging van leerstoel van prof. Van der Hoorn heeft de vakgroep WPA besloten het vak Interactie mens/machines/produkt (4U741/trim. 3.2) te vervangen door het vak Custom made machines (4U761/trim. 3.2).
- Berichten over wijzigingen in het lentetrimester en mbt tentamens in de interimperiode worden in de loop van het wintertrimester bekend gemaakt.

* Wijzigingen ivm opheffing ontwerp- en onderzoekstroom in het tweede jaar:

- Vakken die in studiejaar 1996/97 niet gegeven worden:

4A560 Regelen van multivariabele systemen
4C520 Analyse van omvormprocessen
4C610 Bewerkingstechnologie

- Deze vakken worden in studiejaar 1996/97 nog wel tweemaal getentamineerd:

Wintertentamenperiode:

4A560 op 4 maart 1997 van 14.00-17.00 uur
4C520 op 7 maart 1997 van 09.00-12.00 uur
4C610 op 7 maart 1997 van 09.00-12.00 uur

Lentetentamenperiode:

4A560 op 24 juni 1997 van 09.00-12.00 uur
4C520 op 27 juni 1997 van 09.00-12.00 uur
4C610 op 27 juni 1997 van 09.00-12.00 uur

- Vakken die miv het 2e trimester van studiejaar 1996/97 verschuiven naar een ander trimester:

Eindige elementenmethode (4A680) verschuift van het lentetrimester naar het wintertrimester. Dit vak is verplicht voor alle 2e-jaars studenten (generatie 1995) en kan als keuzevak gevolgd worden voor studenten vanaf het 3e jaar.

Dit vak wordt in studiejaar 1996/97 tweemaal getentamineerd:

Wintertentamenperiode:

4A680 op 5 maart 1997; tijdstippen worden tijdens het college bekend gemaakt. De tentamenvorm is als volgt, twee uur via computer in SOL, twee uur via een schriftelijk tentamen.

Lentetentamenperiode:

4A680 op 16 juni 1997; tijdstippen worden nader bekend gemaakt.

Afstudeervoordracht

- P.A. den Dikken ('Numerical Stability of New Mixed Finite-Element Formulations for Viscoelastic Flow') vrijdag 6 december, 10.00 uur, W-hoog 0.05.

Wetenschappelijk rapporteren

Deze cursus start op 7 januari. Aanmelden kan tot en met 13 december bij M. Gunther, WH 4.105.

Methodiek van het Ontwerpen (4L060)

Dit keuzevak behandelt de ontwerpprocessen zoals die in de meest succesvolle bedrijven worden toegepast. De volgende onderwerpen komen aan de orde: grondbeginselen van de productontwikkeling, creativiteit en de mens als ontwerper, strategische positionering van het product, product planning, conceptueel en constructief ontwerpen, kwaliteit, doorlooptijd en kosten, Quality Function Deployment, Design Histories, ontwerpen in teams, Collaborative Engineering (demonstratie), Virtual Reality (gastspreker).

Zie verder op pagina 14

Newton's appel tussen tafellaken en servet

Blauwdruk van de kosmos

Oerknal, galactische structuren, intelligentie. De wetenschap komt redelijk ver met beschrijven en verklaren van de ontwikkelingen. De kneep zit 'm eigenlijk nog steeds in de 'beginnen', de 'momenten supremen'. We kunnen teruggaan tot een fractie van een seconde na de oerknal. Maar hoe zat het op tijdstip nul. De mens en de apen hebben een gemeenschappelijke voorouder, maar wanneer scheiden de wegen zich? Wanneer is de eerste bewuste keuze gemaakt?

De Engelse natuurkundige Paul Davies houdt zich met zo'n vraag bezig. In zijn boek *Blauwdruk van de kosmos* tackelt hij het ontstaan van structuren. Hoe en waarom kristalliseerde de oermaterie zich uit tot hemellichamen, oceanen, of intelligente wezens?

Davies stelt zich daarbij voortdurend de vraag hoe het kan dat complexiteit en organisatie voortkomen uit ongedifferentieerdheid en chaos. Bestaat er zoiets als een blauwdruk of kan het zomaar zo ontstaan? Hij reist voor zijn verklaring de hele wetenschap langs. Wiskunde, natuurkunde, scheikunde. Alles komt aan bod. In alle disciplines stuiten onderzoekers op zelfordenende principes. Of het nu om vloeistofdynamica, kristallogie of economie gaat.

Davies begint zijn boek met uitleg over verschillende begrippen die op de een of andere manier met deze chaotische onderzoeken te maken hebben. Zo passeren onder andere entropie, fractals en cellenautomaten de revue. De rest van zijn boek vult hij met het beschrijven van de verschillende theorieën waarmee de wetenschap op de proppen is gekomen. Hij beschrijft daarbij denkbeelden over het ontstaan van het heelal, de zelfregulerende kosmos en het menselijk bewustzijn.

Het ontstaan van structuren is de optelsom van twee tegenwerkende processen. Het streven naar toename van entropie breekt structuren af. Maar aan de andere kant moet er iets zijn dat structuur brengt, beargumenteert Davies. Hij stelt dat alle materie en energie de neiging hebben tot zelforganisatie. *Blauwdruk van de kosmos* beschrijft wat dit in de verschillende disciplines betekent. Het interessantste gedeelte ligt in het begin. Davies bezit het vermogen om complexe ideeën als fractals, bifurcatie en entropie duidelijk te beschrijven. De opsomming van alle ideeën die op deze basis voortborduren wordt af en toe te veel van het goede.

Blauwdruk van de kosmos
het scheppend vermogen van de natuur
bij de ordening van het heelal
Paul Davies; 246 pagina's,
incl. register, verwijzingen,
aanbevolen literatuur
Uitgeverij Contact, Amsterdam,
1990
isbn 90 254 6860 8
De Slechte van fl. 39,90 voor fl. 12,90

In de rubriek Ramsj beschrijft Maurice Schaeken regelmatig welke interessante wetenschapsboeken in ongenade vielen, en die dus voor een sterk gereduceerde prijs te verkrijgen zijn.

Boekbespreking

Waarom sprong Archimedes uit bad om naakt 'Eureka!' door de straten te gaan roepen? Wie was Occam en waarin zette hij zijn scheermes? Hoe voelt de aanraking van de onzichtbare hand? Michael Macrone schreef een boek over de evolutie van de westerse gedachtenwereld. *Eureka!* behandelt baanbrekende concepten in filosofie, natuurwetenschap en wiskunde, en menswetenschappen.

door
Maurice
Schaeken

Een argeloze observator ziet met een beetje geluk 's ochtends de zon in het oosten opkomen. Dit vorige hemellichaam maakt gedurende de dag een reis boven onze hoofden om 's avonds in het westen onder te gaan. De volgende dag staat de grote gele bol weer in het oosten present om deze trip te herhalen. Enzovoorts, enzovoorts. De aarde verroert zich niet en de zon draait haar rondjes. Maar klopt dit beeld? De wetenschap heeft lang over het middelpunt getwist: zon of aarde? Wat draait om wat?

Pas met Isaac Newton werd deze strijd definitief beslist in het voordeel van de zon. Deze mocht stil blijven staan, terwijl de aarde haar dagelijkse rondjes moest draaien.

De strijd tussen de beide theorieën duurde toen al eeuwen. Aristarchus van Samos kwam in de vierde eeuw voor Christus al met een heliocentrische hypothese: alle planeten, de aarde inclusief, maken een baan om de zon. De meer voor de hand liggende veronderstelling, de geocentrische, was uiteraard langer bekend. Dit aarde-staat-stil-en-de-zon-draait-eromheen-idee kreeg de overhand. Vooral toen de Grieks-Egyptische astronoom Ptolemaeus in de tweede eeuw na Christus erin slaagde dit in formulevorm te persen. Weliswaar in een uiterste ingewikkeld stelsel van meetkundige vergelijkingen, maar toch. Ptolemaeus' wiskundige 'onderbouwing' liep keurig in de pas met de denkbeelden van die tijd. Was de aarde met haar menselijke bewoners immers niet het zwaartepunt van Gods schepping. Bovendien, de hemel lag boven en de hel beneden. Hoe zou dat anders moeten passen?

Cirkelvormige banen

Het zonnige-middelpunt-kamp kreeg pas in de Renaissance voorzichtige voet aan de grond door toedoen van de Poolse astronoom Nicolaus Copernicus (± 1500). Echt van harte ging het nog niet. De boekenwurm Copernicus had

grote bewondering voor Ptolemaeus, maar vond toch wel wat losse eindjes in zijn theorie. De Pool knoopte deze gewoon aan elkaar. Niet door naar sterrenhemel te kijken, maar door de wiskundige vergelijkingen aan de feiten aan te passen. En daar kwam toevallig uit dat de zon in het midden moest liggen. Maar ja,

je kunt niet alles hebben.

Copernicus brak niet echt met het verleden. Zo hield hij vast aan het Aristotelianse beeld dat planeten cirkelvormige banen beschrijven. Dit hield echter wel in dat zijn nieuwe stelsel van vergelijkingen nauwelijks beter voldeed dan dat van Ptolemaeus. Na de Pool kibbelde de wetenschap verder. De Deense astronoom Tycho Brahe (± 1575) probeerde het geocentrische model te verfijnen. Zijn leerling Johannes Kepler (± 1600) wierp zich daarentegen op het heliocentrische stelsel van Ptolemaeus. Maar ze wisten er niet uit te komen, beide wiskundige theorieën bleken onvoldoende om de verschijnselen afdoende te verklaren. De Engelse wetenschapper Isaac Newton (± 1675) plaatste de zon definitief in het middelpunt van ons zonne-

De beste stellingen zijn van hout

Promotie-onderzoek duurt een jaar of vier. Als resultaat komt er uiteindelijk een dissertatie. De inhoud ervan gaat het gros van het publiek ver boven de pet. Het enige onderdeel wat nog gretig aftrek vindt is het inlegvelletje met stellingen. En dan vooral de laatste, de minder serieuze. Waar de resultaten van het onderzoek de pers nauwelijks haalt, vinden de grappigste stellingen gretig aftrek in de verschillende rubrieken die kranten ervoor in het leven hebben geroepen. Bijvoorbeeld de rubriek 'kleintje weten-

schap' in de Telegraaf. Wetenschapredacteur Kees Roos struinde de laatste decennia daarvoor de proefschriften af. De leukste verzamelde hij in *In stelling gebracht*. Het boekje bevat bijna 20 hoofdstukken. Zoals Sport ('was oorlog maar voetbal'), milieu ('voor een fietser is de regen altijd zuur'), politiek ('de belangrijkste werktuigen van de bureaucratie zijn het kastje en de muur'). Eindhoven is goed voor ongeveer een half procent van de bijdragen, onze universiteit leidt blijkbaar niet in humor op. De Technische Universiteit Delft bracht eerder dit jaar eveneens een bloemlezing met stellingen op de markt. Met als titel *de beste stellingen zijn van hout* bundelde

Eureka! Baanbrekende vondsten en ideeën uit de wetenschap; Michael Macrone; 203 pagina's, literatuurlijst & register; uitgeverij Prometheus, Amsterdam, 1996; isbn. 90 5333 499 8 fl. 39,90

stelsel. Hij wist als eerste met een sluitende wetenschappelijke verklaring op de proppen te komen. Newton voegde ontdekkingen van voorgangers in één sluitende verklaring samen. Zo gebruikte hij Galileo Galilei's ideeën over eenparige versnelling en traagheid. Deze koppelde hij aan René Descartes behoudswetten. Als lijn gebruikte Newton de zwaartekracht, zijn voornaamste vernieuwende bijdrage aan de wetenschap.

Onzichtbare hand

De verschuiving van het geocentrische naar het heliocentrische wereldbeeld betekende een revolutionaire verandering voor diverse disciplines als natuurkunde, astronomie maar ook theologie. Bovenstaande verschuiving beschrijft Michael Macrone in verschillende paragrafen van het hoofdstuk natuurwetenschappen. Andere delen van zijn boek gaan over filosofie: bijvoorbeeld 'Horlogemaker? Gokker? Ideeën over God?' of 'Cogito, ergo wát? De begintijd van de moderne filosofie'. Ook de menswetenschappen krijgen ruime aandacht: bijvoorbeeld 'Op zoek naar de onzichtbare hand. Economie' en 'Oedipus, minder complex. Psychologie'. Macrone vertelt in een luchtige stijl over denkers en hun bevindingen. Hij besteedt ook aandacht aan de daarmee overgeleverde anecdotes. Wat is het scheermes van Occam? Hoe zit het nou met Archimedes en de badkuip? Viel die appel echt op Newton's hoofd? *Eureka!* behandelt enige tientallen wetenschappelijke concepten en ideeën. Sommige onderwerpen diept de auteur wat verder uit, maar in het algemeen zijn de hoofdstukken te groot voor het servet maar te klein voor het tafellaken. Naast enkele onzorgvuldigheden, mist hij soms ook de essentie. Echter, wie snel en makkelijk leesbaar iets meer wil weten over een uiteenlopende verzameling ideeën en concepten zal niet teleurgesteld worden. Het boek is een vertaling van het twee jaar eerder verschenen *Eureka! What Archimedes really meant and 80 other key ideas explained*. Bij de vertaling sneuvelde echter zo'n 20 key ideas. Ben benieuwd welke!

de TU Delft het beste van eigen bodem van de laatste 7 jaar. Bijvoorbeeld 'zonder wrijving geen vooruitgang' en 'op de geboorte staat de doodstraf'.

In stelling gebracht
Beweringen van Nederlandse promovendi bijeengebracht door Kees Roos; 159 pagina's; uitgeverij BZZTòh, Den Haag, 1996; isbn 90 5501 352 8; fl. 19,50

De beste stellingen zijn van hout, uitspraken van Delftse promovendi verzameld door Ben Herbergs; TU Delft, 1995; isbn 90 74843 07 7; fl. 9,50

Sport kort

Binnenkort

Bedrijfsfitness

De medewerk(st)ers die op de wachtlijst voor deelname aan de bedrijfsfitnesscursussen stonden, hebben inmiddels bericht gehad dat zij zich kunnen inschrijven. Dat betekent dat de inschrijving voor de nieuwe cursussen nu weer voor iedere medewerk(st)er open is. De eerstvolgende cursus start op 6 januari 1997. Bij voldoende belangstelling wordt ook in februari nog een cursus georganiseerd. Daarna staan in dit collegejaar uitsluitend trainingen op het programma. De

cursussen fitness en cardio-fitness duren 4 weken. In die tijd leren de deelnemers hoe zij oefeningen het best kunnen uitvoeren en wordt gewezen op de juiste wijze van omgaan met de apparatuur. Daarmee wordt een goede basis gelegd voor de zelfstandige, door een leraar begeleide trainingen, waarin met een op de persoon afgestemde oefen-intensiteit een vooraf overlegd fitness-doel wordt bereikt. Inschrijven: tussen 09.00 en 17.00 uur, administrateur van het Studentensportcentrum.

Samourais houdt budo-toernooi

Zaterdag 7 december houdt de Eindhovense Studenten Budo Vereniging 'Samourais' voor de 28e keer in het 35-jarig bestaan het Internationaal Studenten Herfst Toernooi (ISHT). Met ongeveer 250 deelnemers, waaronder verschillende nationale (sub)toppers, is dit het grootste Europese studententoernooi voor judo- en karateteams. De wedstrijden beginnen om 10.00 uur en de finales zijn omstreeks 17.00 uur. In de middag-pauze is er een korte demonstratie van een budosport. Gedurende de hele dag is de toegang gratis.

ging 'Samourais' voor de 28e keer in het 35-jarig bestaan het Internationaal Studenten Herfst Toernooi (ISHT). Met ongeveer 250 deelnemers, waaronder verschillende nationale (sub)toppers, is dit het grootste Europese studententoernooi voor judo- en karateteams. De wedstrijden beginnen om 10.00 uur en de finales zijn omstreeks 17.00 uur. In de middag-pauze is er een korte demonstratie van een budosport. Gedurende de hele dag is de toegang gratis.

Weer winst voor Oktopus

Alleen het eerste mannenteam van Oktopus kwam dit weekend Aristos uit Best tegen. Oktopus ging met een

Uitslagen

8-9 voorsprong de rust in. Met nog 10 minuten te gaan in de tweede helft besloot Aristos, op dat moment 4 goals achter, over te gaan naar man-op-man verdediging. Een vorm van verdediging die door trainer-coach Jan Tielemans tot vast onderdeel is gemaakt van de warming-up bij Oktopus. Het einde van de wedstrijd werd dus ook zonder kleerscheuren gehaald, eindstand: 18-15.

Agenda

December	
7	Samourais Internationaal judo/karate toernooi Eindhoven
16/19	Van Lint Studenten SportWeek te Eindhoven
23	Voorronden NSK-korfbal Eindhoven

Buitjes in alle Staten

Boodschappen doen

Met de traveler cheques kun je overal probleemloos betalen', maakten ze me bij de bank in Nederland wijs. Dat kun je dus wel vergeten! In de Verenigde Staten zijn ze erg paranoïde als het gaat om vrouwen. De regel 'Trust no one' die Fox Mulder van de zeer populaire serie de X-files hanteert nemen sommige mensen wel erg serieus. Niemand gelooft je, bewijzen willen ze zien. Tot nu toe betaalde ik mijn boodschappen het liefst met traveler cheques. Deze cheques moet je bij ontvangst tekenen en je teken nogmaals ten overstaan van de persoon aan wie je betaalt en

that's it. Tenminste, zo zou het moeten gaan. Echter, de caissière van de supermarkt wilde een ID (paspoort of rijbewijs) zien. Dat had ik dus niet bij me. Ik ben nog steeds niet gewend om dat overal met me mee te slepen. Dus belt ze de bedrijfsleider op en vertelt dat ik mijn ID niet wilde laten zien. Een minuut later komt de bedrijfsleider. Gestoken in een goedkoop pak dat als een zak rond zijn vadsige lichaam hing, wilde hij zijn autoriteit wel even laten gelden. Ik probeer uit te leggen dat ik hier al enkele malen met traveler cheques betaald heb en dat er nog nooit naar een ID was gevraagd. Zegt hij doodleuk: 'But then I wasn't in charge!' Kalm blijven, heel kalm blijven, hield ik mezelf

Amerika werd de afgelopen maanden geteisterd door tornado's en buitenaardse kwelgeesten. Het leek Cursor daarom wel aardig om haar eigen natuurramp naar de andere kant van de oceaan te sturen in de persoon van studentmedewerker John Buitjes. Buitjes verblijft voor ongeveer een jaar aan de Rutgers Universiteit in de staat New Jersey en gaat regelmatig verslag uitbrengen van zijn belevenissen aldaar.

voor. Nogmaals probeerde ik hem ervan te overtuigen dat deze cheques geldig waren. Zonder naar mijn uitleg te luisteren begint hij te beweren dat ik deze cheques wel gevonden kan hebben en valse handtekeningen aan het zetten ben. Voordat ik tegen deze hufter uit kan vallen komt er opeens een ganggenoot -woont op dezelfde verdieping en we zien elkaar af en toe in de gang, ik weet niet eens zijn naam- aan en betaalt zonders aarzelen mijn rekening (67 dollar!). Ik was zo verbluft door deze hulpvaardigheid dat ik verder mijn mond hield en met mijn karretje achter deze jongen aanhobbelde. Dit incident vond dinsdagavond plaats, de boodschappenavond. Op

die avond rijden er op gezette tijden shopping vans van de campus naar het winkelcentrum. Deze gratis service wordt verzorgd door de behuizingscommissie. De supermarkt waar ze ons heenbrengen maakt deel uit van een winkelcentrum -Middlesex Mall- dat enkele vierkante kilometers beslaat en tien kilometer verderop ligt. Je kunt dus niet zomaar even langs de winkel gaan om verse spullen te halen, tenzij je een auto hebt. Amerikanen gaan gewoonlijk slechts eens per week naar de winkel en slaan dan flink in, dus wij -de buitenlandse studenten- passen ons aan. Gelukkig heb ik een koel-vries combinatie in mijn kamer staan. Direct na het boodschappen doen puilt dat ding uit; zes broden en wat vlees in de vriezer en de koelkast vol beleg, groenten en een gallon melk (3,78 liter), dat in dezelfde soort vaatjes wordt verkocht als de goedkope wijn in Frankrijk. Aan het eind van de week is alles op (goed, ik geef toe dat ik een vreetzak ben). Best even

wennen om voor een hele week vooruit in te slaan. Wat waarschijnlijk niet zal wennen is het Amerikaanse brood, dat wekelang houdbaar is zonder dat het de smaak echt beïnvloedt. Kun je je voorstellen hoe lekker het vers is. Ik mis nu al het heerlijke knapperige Nederlandse brood. Met een karretje vol plastic zakken met boodschappen loop je naar de auto, laadt de zakken over en rijdt weg. De mensen laten de wagentjes overal staan. Iemand struint de parkeerplaats af om al die wagentjes weer te verzamelen onder het toezicht oog van de security. Er lopen niet alleen beveiligingsbeambten in de winkel rond, maar er rijden er ook rond in een paar pick up trucks over het parkeerterrein. Geen wonder dat de boodschappen zo duur zijn. Tja, de 10,5 miljoen banen die Clinton geschapen zou hebben, moeten ergens vandaan komen.

Afronding als keuzevak middels een scriptie of opdracht. Inschrijving voor het college bij het secretariaat van prof. Kriens, WH 4.133, vóór 12.30 uur. Tijdens het eerste college op 10 december zullen de scriptie-thema's en de verdere gang van zaken worden bekendgemaakt.

Industrieel ontwerpen (4L110)

In het komend wintersemester zal het keuzevak Industrieel Ontwerpen wederom worden gegeven. Met medewerking van een aantal gastdocenten uit het bedrijfsleven zal kennis worden overgedragen over de rol van het Industrial Design bij het moderne productontwerp. Belangstellenden die een of meerdere colleges uitsluitend als lezingencyclus willen volgen zijn ook welkom. Behandeld worden: de essentie van het industrieel ontwerpen, stromen en tendenzen in de vormgeving, vorm en kleur, samenwerking tussen marketing, design en engineering, casestudies uit de industriële praktijk en een workshop. Sprekers zijn o.a. afkomstig van Océ van der Grinten, Volvo, Philips en DAF.

Afronding als keuzevak middels een te vervaardigen stuk artwork (met beschrijving). Inschrijving voor het college bij het secretariaat van prof. Kriens, WH 4.133, vóór 12.30 uur. Tijdens het eerste college op 6 december zullen de opdrachten voor het artwork en de verdere gang van zaken worden bekendgemaakt.

ALV Simon Stevin

Donderdag 12 december houdt het bestuur der WSV Simon Stevin zijn tweede ALV in Café Marathon op Stratumseind 47. Aanvang: 20.00 uur.

WISKUNDE EN INFORMATICA

Roosters

De roosters voor W&I-studenten zijn klaar en worden vanaf dit trimester ook verspreid bij Jose Janssen, HG 6.32. Dit rooster bevat naast de colleges ook de instructies.

PP-colloquium

- prof.dr. P. van der Laan ('Afstuderen in de statistiek') woensdag 11 december, 10.45-11.30 uur, HG 6.96.

Samenvatting:

Statistische modelvorming en bijbehorende statistische analyse zal ahv een praktijk probleem worden toegelicht. Vervolgens worden mogelijke afstudeeronderwerpen,

ook in de vorm van literatuurstudies, besproken. Deze lopen uiteen van toetsen tot statistische selectiemethoden, van tolerantiegrenzen tot niet-parametrische technieken, van kwaliteitszorg (Statistical Quality Management) tot proefopzetten. Ook komen stagemogelijkheden aan bod. Bijvoorbeeld bij NS, Centrum voor Kwantitatieve Methoden, Mars, Unilever, Organon, CBS, Duphar, CPRO (plantenveredeling en reproductie-onderzoek).

Dit PP-colloquium is zowel bedoeld voor tweede- als derdejaars wiskundestudenten.

Herkansingsonderwijs Programmeren 1

Dit onderwijs wordt verzorgd door drs. A. de Rijk. Afspraken hieromtrent worden gemaakt direct na het tweede college op maandag 16 december.

Systeemtheorie 1 (2P530)

Dit college wordt gegeven op maandag het 1e + 2e uur in auditoriumzaal 9. Het eerste college is op 9 december.

STAN ACKERMANS INSTITUUT

Diploma-uitreiking

Woensdag 11 december deelt het Stan Ackermans Instituut diploma's uit aan 31 cursisten. Dertig gediplomeerden zijn afkomstig van zeven ontwerpopleidingen en één cursist komt uit de tweejarige onderzoekersopleiding Technische Natuurkunde, 'Klinische Fysica'. De uitreiking van de diploma's zal, in verband met het grote aantal deelnemers, in twee zittingen plaatsvinden, in de blauwe zaal van het auditorium. Sessie 1 begint om 14.30 uur, waarna aansluitend om 15.45 uur de receptie is in de senaatszaal van het auditorium. Sessie 2 begint om 16.30 uur. Om 17.45 uur is daarvan de receptie in de senaatszaal.

Eindcolloquium

* Fysische Instrumentatie

- ir. N.A.A.J. van Asten ('Borstkanker detectie met behulp van rood/infrarood licht') woensdag 11 december, 14.00 uur, N-laag a 2.69.

Samenvatting:

Tijdens een ontwerpvoordracht, uitgevoerd bij Philips Research, is een apparaat gebouwd dat borstkanker kan detecteren met behulp van rood/infrarood licht. In dit colloquium zal zowel worden ingegaan op het ontwerpproces als op de werking van dit apparaat.

Schuimbekken

Wat kijk je sip, Snorretje! 'Humhm', knikte de tapper. 'Vertel het maar aan ome Slak, jongen.' De barman keek vreemd op. Normaal gesproken was hij degene die urenlang de problemen van de studenten moest aanhoren. Tentamenuitslagen, uit de hand gelopen dronkemansgrappen en natuurlijk liefdesverdriet. Hij wist meestal meer dan de ouders van

zijn stamgasten. 'Nou niet zo verlegen Snor, biecht maar eens op!', spoorde de Slak aan. 'Nou', begon de Snor, 'we hebben hier op Stratumseind zo'n soort belangenvereniging van café-eigenaren, weet je. En met die club worden ook wel leuke dingen georganiseerd. Nou is er bijvoorbeeld ieder jaar in één van de kroegen Sinterklaasfeest.' De Slak knikte vol begrip, terwijl hij ondertussen nadenkend over zijn vijfdaagse sikje wreef. 'Voor de kleintjes van iedereen vooral, begrijp je. En dit jaar ben ik dus aan de beurt.' 'Ga door', zei de Slak, met zijn hand gesticulerend. 'Ja, dat was het eigenlijk', zei de Snor, 'wat weet ik nou van koters? Ik weet mijn god niet wat ik moet doen!' 'Oh, zeg dat dan meteen', zei de Slak, terwijl zijn ogen begonnen te fonkelen. 'Da's niet zo moeilijk hoor. Je hebt zo'n Klaas nodig en Pieten natuurlijk. Ik zal Bart, Kees en Sander wel effe be-

len. En verder, natuurlijk pepernoten en je moet even van die blèrende babymuziek huren. Moet op vier december al af zijn? Komt dik in orde hoor Snorretje. Laat maar aan mij over.' De Snor was er niet gerust op. Hij wist dat Slak's oneindige regeltalent soms goed van pas kwam. Maar hij was zichzelf in z'n enthousiasme ook al wel vaker voorbij gerend. Zoals die keer dat hij een Chippendale-stripper geregeld had voor een damesclub, die Snor's 'lokaal plus vermaak-accommodaties' gehoord had. Bleken de hoogbejaarde dametjes bridgetafels en -kaarten bedoeld te hebben. Maar toen de Snor op vier december zijn kroeg binnenliep, zag het er prima uit. De hele bar was versierd en de Slak had inderdaad zijn maten zover gekregen zich zwart te schminken en had zichzelf als goedheiligman verkleed. 'Fantastisch Slak, dat ziet er perfect uit! Of ik bedoel natuurlijk Sint Nicolaas', verbeterde de Snor zich, terwijl hij angstvallig naar het kleine grut

keek, dat al door de kroeg rondliep. 'Nee, niet aan die fles komen, Angelaatje!' Sinterslak plukte het kleintje vanachter de bar en parkeerde het op zijn schoot. 'Pas op Angela', zei hij, 'want wie zoet is krijgt lekkers, wie stout is Dutr.. auw!' Kees had met flink geweld zijn pietenslof op Slak zijn voet laten neerkomen. Die gedroeg zich daarna weer voorbeeldig. Alle kleine zontjes en dochtertjes van café-eigenaren, uitsmijters en barpersoneel mochten plaats nemen op de schoot van de uitgedoste Slak. Braaf hoorde de student al het gezeur van de hebbelijke kleuters aan over Mortal Kombat-geweren en de nieuwste poep-poppen met echte Pampers. Totdat hij achterin de kroeg opeens een beeldschone blondine ontwaarde. 'Kom jij maar eens eventjes bij de lieve Sint op schoot, meisje', zei hij, terwijl hij met een gehandschoende vinger wenkte. Het stuk van een jaar of achttien heupwiegde richting goedgeiligman, trok haar rokje recht en

drapeerde zich op de fluwelen schoot van de Slak. 'Ben je wel lief geweest afgelopen jaar', vroeg deze met overslaande stem. 'Voor de Sint ben ik altijd lief', zei ze zwoel, 'maar kunt u uw staf een beetje verplaatsen, want ik zit erop.' De Slak werd rood tot onder zijn aanplakbaard. Hij was blij dat de Snor hem even een briefje in zijn handen drukte. Even kijken, wat stond erop? 'We zien wel dat de goede Sint. Ook de oudere meisjes wel aardig vindt. Maar nu maakt hij het toch echt te dol. Met de vriendin van de uitsmijter van Van Moll!'

Prati

Schuimbekken is een wekelijks terugkerend feuilleton over een groep studenten, die als vaste uitvalsbasis voor hun activiteiten het café De Schuimkraag hebben.

Cursiefjes

Cursiefjes moeten donderdag voor 15.00 uur bij Cursor (HG 1.19) worden aangeleverd met directe betaling. Een advertentie van maximaal 25 woorden kost fl. 5,-, waarbij één woord vet gedrukt wordt. Advertenties met een commerciële waarde boven fl. 15.000,- worden geweigerd.

Aangeboden

Nog steeds geen sinterklaas/kerstinkopen gedaan? Ga dan als een speer naar het **Reduktieburo** en haal een heuse RB-CD-bon. Daarmee zit je altijd goed!

Een aflevering van **Jiskefet** gemist? Nu is je kans om de schade in te halen: 'Een doos vol lullo's'; alle afleveringen van het afgelopen seizoen op één videoband. Te koop op het Reduktieburo voor slechts 31 piek.

Conner Harddisk 220 MB, fl. 75,-. Tel. 2812230 (Marco).

Blauwe metallic **Renault** 16 TX, bj '79, APK juli '97, fl. 1000,-. Tel. 0499374089.

Koopje, **kleurentv** (12 kan) i.p.s.t., fl. 85,-. Tel. 2417022.

Gebruikte meubels, **huishoudelijke** artikelen, elektrische artikelen, curiosa. Iedere zaterdag 10.30-14.00 uur. Stichting Stedenkontakt Eindhoven-Bialystok. Vijf-kampaan 6 (Woensel), Catherinastraat 10 (Centrum). Eigen parkeerplaats!

Minitrainingen bij het **LAC!** Leer in korte tijd veel over netwerken, psychologische testen, assesment centers, arbeidsmarkt-oriëntatie en onderhandelen bij solliciteren. Schrijf je nu in!! (Hg 0.02 - 0.04).

Koopjes nieuwe rugzakken, lichtgewicht, 65 liter nu fl. 80,-; mummy slaapzakken, nieuw, nu fl. 30,-; 3 pers.tenten, lichtgewicht vanaf fl. 90,-; bedjes van 8 ons nu fl. 35,-. Tel. 077-3519642.

Saab 99 GL, bj '82, APK 16-03-'97, fl. 1000,-. Tel. 073-6133291.

TV-reparaties, goed, snel en voordelig. Bij zelf brengen en halen worden geen voorrijkosten berekend. Tel. 2430696, ook voor inruil-TV's va. fl. 75,- en tv-onderdelen.

Gevraagd

Wij vragen voor onze zoon (6 VWO) **student** die genegen is hem bijles te geven voor Fysica en Chemie. Liefst student uit Weert. Fax + antw app 0495-535759. Spoed.

Makro zelfbedieningsgroothandel cv zoekt studenten voor 2 ochtenden of 2 avonden per week. Eigen vervoer noodzakelijk. Bel voor **soliciteringsformulier** Makro Best, tel. 0499-366803.

Kamers

Te huur: 2 kamers voor **AIO/werkende** per 1 jan. (samen 20 m²) gezamenlijke woonkamer van 36 m², fl. 350,- (excl). Bel voor afspraak: 2126584.

Kamer te huur 12 m² **Woensel**, centrale verwarming, ligbad, groot balkon, tel en tv-aansluiting. Gebruik van koel/diepvries en gaskomfoor, vanaf 1 jan beschikbaar, fl. 330,- all in. Tel. 2422109.

Student zkt **kamer** in Eindhoven nabij TU. ± fl. 350,- incl. Tel. 2217047 (na 19.00 uur).

Anders

Leen een CD! CD-uitleen '**de Discotheek**' in de centrale hal (HG) biedt een keuze uit 3100 titels voor slechts fl. 1,- tot fl. 1,50. Nieuw zijn: Tricky - Pre-Millennium Tension; Iron Maiden - Best of the beast (2CD); PJ Harvey - Dry; Soulwax - Leave the story untold; Ugly Kid Joe - Motel California; Tool - AEnema; The Tea Party - Alhambra; Blind Melon - Nice; Mad dog loose - Material sunset; Boof - Cheap dinner; Sebadoh - Harmacy.

Tentamenstress weer voorbij? Ben je toe aan iets gezelligs naast je studie? Bel **La Tunifa!** Tel. 2124196.

Op 9 december zijn wij er weer! **1 op Tien** lunct wekelijks op maandag van 12.30 tot

14.00 uur. Kom langs in HG 1.27.

VBOK helpt, bij ongewenste zwangerschap, na een abortus of miskraam. Bel de hulplijn 06-0730, dag en nacht.

Kom gratis het **Intermediair Jaarboek** en de Oriëntatie-gids afhalen bij het Loopbaan Advies Centrum (LAC). Hg 0.02-0.04.

Houd je staande in de **Spaanse** Machocultuur, wordt lid van La Tunifa.

Durf jij het aan om **anders** te zijn? Industria Gala: vrijdag 13 december. Koop nu uw kaarten.

Een andere avond...Een andere sensatie...Een ander gevoel...Een andere stijl...Het andere geslacht...Industria **Gala**: vrijdag 13 december. Koop nu uw kaarten.

Kennismaken met **La Tunifa?** Elke maandagavond tijdens de repetitie. Vanaf ± 21.00 uur bij café de Oude St Joris, pastoor Dijkmanstraat 25.

Dinsdagavond 10 december is de internationale dag van de mensenrechten. Loop dan eens langs bij de stand van **Amnesty International** in het Hoofdgebouw of Auditorium.

Heb jij veel balbeheersing? Kom dat dan demonstreren op de open training van **handbalvereniging** Oktopus (donderdag 12 december 19.30 uur). Meer info? Bel 2573735 (Helmi).

La Tunifa: studentenmuziekvereniging alleen voor **gezellige vrouwen**. Muzikaliteit niet vereist, dat komt vanzelf.

Studenten **handballen** bij Oktopus! Onze open training is as. donderdag (12 december) 19.30 uur. Kom ook langs! Meer info? Bel 2528805 (Johan).

Skien en snowboarden met **Sportura** va. fl. 299,-. Incl. bus, app, skipas en eten. Bel voor gratis folder. Tel. 2571748.

Ga je graag vaak en ver, maar wel goedkoop op **vakantie**? Ontdek Europa samen met La Tunifa. Kom maandagavond naar onze repetitie. Meer informatie: 2124196.

16 t/m 19 dec de **Van Lint Studenten Sportweek**: sporten en daarna gezellig een pilsje. Inschrijven bij de portier van het sportcentrum.

Badminton, basketbal, cross, frisbee, klimmen, squash, tafeltennis, tennis, volleybal, waterpolo, zaalhandbal, zaalhoockey, zaalvoetbal: de Van Lint Studenten Sportweek, 16 t/m 19 december op het sportcentrum.

Inschrijven voor Van Lint Studenten Sportweek t/m 12 december bij portier van het sportcentrum. Kosten: **fl. 5,- per team** per sport.

Commercieel

Wassalon de Wasbeer: dagelijks van 8.30 - 22.00 uur. Voor het zelf wassen en drogen van al uw was. Voorbeeld 6 kg was, incl waspoeder voor fl. 7,50 (klaar in 30 minuten). Drogen: fl. 1,- per 10 min. (droog in 20 min.). Ook grotere machines voor grotere stukken. Wassalon de Wasbeer, Schootestraat 103, Eindhoven-Strijp, tel. 2550063.

Gratis internetten? World Online is op zoek naar enthousiaste websurfers die naar interessante sites in diverse rubrieken willen zoeken. Voor 20 links per maand

met een korte omschrijving krijg je van ons een gratis abonnement! Zie voor meer info: <http://www.worldonline.nl/pr/surfers.html> of bel 035-6715815.

Rijschool Excelsior: 20 rijlessen fl. 675,-, daarna fl. 36,- per les. Studenten 10% korting. 100% geslaagden in 1995. Tel: 2461157.

Cursor aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook ontstaan door niet tijdig, onjuist of het niet plaatsnemen van de advertenties.

Mensa

MAANDAG 9 DECEMBER

Heldere tomaten-groentesoep
Gebakken bloedworst met appel of Saucijsje, apart braadsaus
Rode kool met appeltjes of spruitjes
Gekookte aardappels
Rabarber
Fruit of vla

DINSDAG 10 DECEMBER

Gebonden kip-kerriesoep
Gefrituurde vis of
Saucijsje, apart ravigottesaus
Worteltjes, doperwtjes of bietjes
Frites
Wittekoos salade
Fruit of vla

VEGETARISCH

Gebonden kerriesoep
Goulash van temphe
Worteltjes, doperwtjes of bietjes
Frites
Wittekoos salade
Fruit of vla

WOENSDAG 11 DECEMBER

Heldere groentesoep
Rookworst of groenteburger
Apart braadsaus
Stamppot peen en uien of
Sperziboontjes, gekookte aardappels
Appelmoes
Fruit of vla

VEGETARISCH

Heldere groentesoep
Kaas-groenteburger
Apart kaassaus
Gekookte aardappels
Appelmoes
Fruit of vla

DONDERDAG 12 DECEMBER

Gebonden tomatensoep
Nasi goreng, 2 balletjes gehakt in satésaus, gebakken ei of
Halskotelet, braadsaus
Snijboontjes, gekookte aardappels
Wortelsalade
Fruit of vla

VEGETARISCH

Gebonden tomatensoep
Zilvervliesrijst
Tahoe in satésaus
Gebakken ei
Wortelsalade
Fruit of vla

VRIJDAG 13 DECEMBER

Heldere bouillon-vermicellisoep
Zuur varkensvlees of
Mosterdvlees, apart mosterdsaus
Groente-macedoine
Gebakken Parijse aardappels
Bietensalade
Fruit of vla

Bekijk maar

Ouderwetse Cosmo

Internet heeft de naam modern te zijn, maar soms vinden ook ouder-

wetse denkbeelden er alsnog toegang. Zo ook een brief van maar liefst meer dan een eeuw oud, geschreven in 1894. Hij is opgesteld door Ruth Smythers, de ge-

liefde en deugdzaam vrouw van de eerwaarde L.D. Smythers, hoge piet in een of andere wazige Amerikaanse kerk toentertijd. De brief bevat een uitgebreide instructie voor de jonge bruid over hoe zij tijdens het nachtelijk samenzijn met haar kersverse echtgenoot moet omgaan. Net zoiets als de hedendaagse Cosmopolitan dus, waar ook elke maand instaat hoe je het in bed moet doen. De instructies van mevrouw Smythers zijn echter iets anders van karakter. Want voor de bruid is de trouwdag behalve de gelukkigste dag van haar leven ook de afschuwelijkste. Na alle aandacht, ceremonie en cadeau volgt namelijk de gevreesde huwelijksnacht,

Bij de *Besurf't* maar-special van vorige week was er wegens problemen bij de drukkerij een groot deel van het artikel *Ouderwetse Cosmoweggefallen*. Daarom wordt dat artikel hierbij nogmaals geplaatst. Voor de illustratie verwijzen we naar Cursor 15 van vorige week.

waarin zij de tol voor het huwelijk moet betalen en voor het eerst de afschrikwekkende ervaring van seks moet ondergaan. Helaas voor de jonge bruid moet ze deze monsterlijke aanval op haar lichaam wel dulden, want ze wordt ervoor beloofd met financiële zekerheid en schattige kinderen. Maar om de pijn wat te verzachten en de hoeveelheid seks te minimaliseren heeft mevrouw Smythers wel wat adviezen achter de hand. Mannen willen namelijk wel elke dag erop, als ze niet afgeremd worden. Allereerst kun je ziektes voorwenden, en oeverloos zeuren over nutteloze zaken net voordat je naar bed gaat wil ook goed helpen. Als het dan eenmaal toch tot de slaapkamer komt is het belangrijk om alle lichten uit te doen en zo stil mogelijk te blijven liggen. Het kan namelijk nog gebeuren dat de enthousiast graaiende echtgenoot ergens over struikelt en zich verwondt. Dat is dan een prachtig excuus om het seksfeest voor die

avond te cancellen. Mocht het er toch van komen dan moet de vrouw muisstil blijven liggen onder de dekens en vooral niet bewegen. Elke activiteit van haar kant kan als opwindend worden opgevat. Zeuren over triviale huishoudelijke zaken tijdens de daad is natuurlijk wel toegestaan, om 's mans daadkracht te ontregelen. Als de bruid het goed speelt, heeft ze de frequentie binnen een jaar tot eenmaal per week teruggebracht. Na een jaartje of tien heb je als vrouw genoeg kinderen op de wereld gezet om met dit engagement helemaal te stoppen. De man is tegen die tijd zo aan zijn kids gehecht dat hij er niet meer over denkt je te verlaten.

door
Jannigje
Gerritzen
&
Willem van
Rossum

Onbekend maakt ongebruikt

Als universiteit hebben we in Eindhoven geen slechte plaats gekregen: vlak bij het centrum en lekker dicht bij het station. Veel andere universiteiten zouden er jaloers op zijn.

Als je echter weinig tijd hebt en je moet op een bepaalde tijd een trein halen, kunnen er nog steeds problemen ontstaan. Moet je om zeven over vijf de intercity naar Amsterdam halen en ben je netjes om vijf over vijf op het station, staat er net iemand voor de kaartjesautomat al z'n kleingeld

bij elkaar te sprokkelen. Of er gaat bij het loket een Franstalige voor, die natuurlijk geen Engels spreekt, en blijkt Frans net niet de sterkste kant van de dame aan de andere zijde van de glazen wand te zijn. En opeens heb je geen twee minuten maar nog een half uur de tijd.

Bij de faculteiten Scheikunde en Bouwkunde hebben ze daar iets op gevonden. Sinds mei al loopt bij deze faculteiten een proef met de uitgifte van treinkaartjes, bedoeld voor dienstreizen. Tot nu toe is dit echter geen daverend succes geworden, omdat het nog niet bekend genoeg is. 'We hebben in het begin alleen een brief gestuurd naar werknemers bij Scheikunde', vertelt ir. Huub Cox, milieuoördinator bij T. 'We wilden namelijk niet te veel toestroom van andere faculteiten.' Gevolg is wel dat er nu veel te weinig kaartjes worden verhandeld. De Nederlandse Spoorwegen hebben zelfs al gevraagd of ze één van de twee kaartjesautomaten konden weghalen. 'We gaan er nu meer bekendheid aan geven en we hopen dat het in het tweede halfjaar dan ook beter gaat lopen. We hebben nog een contract met NS tot mei. Er moeten ook genoeg mensen met de trein reizen, aangezien het verplicht is om met het openbaar vervoer te reizen naar plaatsen waar dat enigszins mogelijk is', zo redeneert Cox. Of de meeste TUE'ers zich ook aan deze regels houden blijft echter toch de grote vraag. Deze regels blijken namelijk al meer dan tien jaar te bestaan.

De NS doet er alles aan om het de TUE-klant die naar de zin te maken.
Foto: Michael Broekmeulen

Facultyclub discrimineert positief

In Cursor 12 werd er voor het eerst melding van gemaakt. Een aantal hoge heren op onze universiteit is bezig met het oprichten van een zogeheten 'facultyclub'. Een soort elitevereniging waarvan alleen de leden van de wetenschappelijke staf, de emeriti en het personeel in staffuncties op bestuurlijk vlak lid mogen worden. Er wordt dan ook meteen voor gewaarschuwd deze club niet te vergelijken met de welbekende Rotary-clubs, aangezien van de laatste iedere 'non ferro-handelaar' lid kan worden. De toekomstige leden van deze club willen zich hier echter ver afzonderen van het plebs. Om het animo bij potentiële toekomstige leden te peilen heeft het oprichtingsbestuur inmiddels een folder met een kleine enquête rondgestuurd. In de folder wordt het idee dat het hier om een elitevereniging gaat nog eens versterkt. De bobo's nemen met een goed glas bier geen genoegen meer. Daarentegen doen ze zich tegood aan 'Hoegaarden Grand Cru' of 'een glas voortreffelijke

rode wijn', zo valt te lezen. De hoge heren krijgen daarnaast de beschikking over een 'High Tech Communication Corner' en kunnen dineren aan 'weelderig gedekte tafels'. We hebben het hier overigens wel over 'hoge heren' - dat alliteert zo lekker - maar dames zijn natuurlijk ook welkom. Meer dan welkom zelfs. Drs. Joost van den Brekel, werkzaam bij de Dienst Personeel en Organisatie en secretaris van de op te richten club, legt uit: 'Naast staffunctionarissen, emeritus-hoogleraren en wetenschappelijk personeel wordt er ook ander personeel toegelaten. Deze moeten dan echter wel hoger dan salarisschaal 11 ingeschaald zijn. Daarnaast hebben ook dames die lager ingeschaald zijn en van wie de kerntaken tot de primaire taken van deze universiteit horen, de folder en enquête toegestuurd gekregen. Doel is om zo meer vrouwelijk personeel binnen te halen, aangezien die hier dun gezaaid zijn.' We begrijpen Van den Brekel helemaal. Je kunt dan nog zo hooggeschoold zijn, maar wat is een man zonder vrouw aan zijn zij. Dat zong Hans de Booy jaren geleden al.

